[...]RDE JAAR. N°. 927. — 1840. — ZATURDAG, 7 NOVEMBER.

# DE AVONDBODE,

## ALGEMEEN NIEUWSBLAD

### voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

Abonnement aan het bureau van het blad, *Warmoesstraat*, N°. 206. [...]lle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

Prijzen voor 3 maanden, te *Amsterdam* ...... en *Buitensteden* franco ......

ADVERTENTIEN.
Zeven regels of minder ...... 1.75.
Elken regel meer ...... » 25.
Zegel voor elke Advertentie en herhaling.. » 35.

## NEDERLANDEN.

[...]DAM 6 Nov. Onder een groot aantal stukken, betrekkelijk de [...] Hooge Regering aan de beide kamers gedane openlegging van [...] van 's rijks geldmiddelen, ontvangen wij ook DEN STAAT VAN [ONTVA]NGSTEN EN UITGAVEN OVER GEHEEL NEDERLANDSCH INDIE, [...], met eene vergelijking van dezelve tegen die van 1834 (1).

[...]e blijkt:

Dat de *gewone* ONTVANGSTEN op JAVA en MADURA en de BUITEN[BEZITTI]NGEN zijn geweest als volgt:

[Ver]pachtingen in 1840 *f* 11,496.470. — In 1834 *f* 7,967,109.

[La]ndelijke inkomsten en andere grondlasten in 1840 *f* 8,850,652. — [...] *f* 7,936,149.

Belastingen en inkomsten van onderscheiden aard in 1840 [...]4,195. — In 1834 *f* 5,742,638.

Koophandel en cultures in 1840 *f* 49,684,002. *a.* — In 1834 [...]1,151.— *a.*

Afgescheiden hiervan zal voor de verschillende departementen hout uit 's lands voorraad beschikbaar zijn, tot eene waarde van *f* 126,938.— volgens het cijfer der begrooting van 1834 en daarenboven. . . . . . . . . . . . . . . » 134,495.—

volgens de raming voor 1840. . . . . . . . *f* 261,433.—

[...] Diverse en buitengewone inkomsten in 1840 *f* 302,293. — In 1834 [...]0,085.

[Tot]aal der *gewone ontvangsten* in 1840 *f* 81,047,612. — In 1834 [...]7,477,132.

[Mar]itiem etablissement op het eiland Onrust geraamd in 1840 op [...]0,000. — In 1834 op *f* 240,000.

[We]duwen- en weezen- en pensioen-fondsen in Indië te ontvangen in 1840 [...]4,000. — In 1834 *f* 477,200.

[Obl]igatiën in 1840 *f* 392,000. — In 1834 *f* 259,000.

[Diver]se debiteuren en crediteuren. Solosche obligatiën in 1840 *f* 77,072. — [In 1]834 *f* 45,702.

[Tot]aal in 1840 *f* 82,437,684. — In 1834 *f* 48,099,034.

Dat de *gewone* UITGAVEN op JAVA en MADURA en de BUITEN[BEZITTI]NGEN zijn geweest als volgt:

[Ho]oge regering in 1840 *f* 532,200. — In 1834 *f* 495,200.

[De]partement van justitie in 1840 *f* 500.492. — In 1834 *f* 512,259.

[H]ooge en lagere collegiën in 1840 *f* 268,480. — In 1834 *f* 218,480.

[Al]gemeen bestuur en policie in 1840 *f* 3,458,524 *a.* — In 1834 [...]362.

[a. B]enevens aan materiëel als voor diverse uitgaven van policie *f* 1000.

[...] Landbouw, eeredienst, kunsten en wetenschappen in 1840 *f* 477,085. — [...] *f* 461,387.

[Ci]viel bouw-departement in 1840 *f* 363,785. — In 1834 *f* 367,085.

[...] Financiën, koophandel en cultures in 1840 *f* 30.961,043. — [...] *f* 17 524.988.

[...] Pensioenen en gestichten van weldadigheid in 1840 *f* 606,372. *b.* — [...] *f* 650,306.

*b.* Benevens aan materiëel voor godshuizen en gestichten van weldadigheid *f* 100.

[X]I. Uitgaven van onderscheiden aard in 1840 *f* 2,085,016. *c.* — In [18]34 *f* 2,227,646.

*c.* Benevens aan materiëel voor hofhouding van inlandsche vorsten *f* 14,871. — Kosten van den constructie-winkel *f* 30,000. Te zamen *f* 44,871.

XII. Dagelijksche onvoorziene en voorgedragen, maar nog niet geautho[riseer]de uitgaven in 1840 *f* 500,000. — In 1834 *f* 500,000.

[Tot]aal der *gewone uitgaven* in 1840 *f* 39,742,997. — In 1834 [...]480,218.

[VI]II. Departement van oorlog *f* 6,954,507. Uitgaven voor Pradjoerits, [...], enz., thans niet meer begrepen onder het cijfer van het departement van oorlog, en waarvoor dus eene aanwijzing ontbreekt *f* 108,700. — te zamen in 1830 *f* 7,063,207. — In 1834 *f* 5,521,244.

IX. Departement van marine, in 1840 *f* 831,962. *d.* — In 1834 *f* 994,962.

*d.* Benevens aan materiël uit 's lands voorraad voor de koloniale marine:

Uit het marine-magazijn *f* 51,800; uit het magazijn van oorlog en constructie-winkel *f* 16.000; uit het civiel-magazijn *f* 3,000; aan houtwerken *f* 8,000; aan geneesmiddelen *f* 2,000; te zamen *f* 80,800.

1e hoofdstuk *f* 5,000; 2e id. *f* 2,000; 3e id. *f* 1,000. 4e id. *f* 60,000; 5e id. *f* 5,000; 6e id. *f* 350,000; 7e id. *f* 50,000; 10e id. *f* 20.000; 11e id. *f* 7,000; te zamen *f* 500,000.

Boven de som van *f* 212,504, voor civiele schoeners en kruisbooten is nog onder het 4e hoofdstuk uitgetrokken *f* 83 033, welke bij besluiten dd. 25 September 1836 n°. 80; 14 Oct. 1838 n°. 14, en 13 Julij 1839 n°. 4, onder hetzelfde beheer als de fondsen van de civiele schoeners en kruisbooten zijn gesteld.

Maritiem établissement op het eiland Onrust in 1840 *f* 240,858. *e.* — In 1834 *f* 252,633. *e.*

*e.* Benevens aan materiëel uit 's lands voorraad *f* 1,712.

Weduwen-, en weezen- en pensioen-fondsen, in Indië te betalen, in 1840 *f* 403.500. — In 1834 *f* 316,200.

Diverse debiteuren en crediteuren. Solosche obligatiën. — Te zamen in 1840 *f* 147,066. — In 1834 *f* 146,302.

Totaal der uitgaven in 1840 *f* 48,492,590. — In 1834 *f* 34,421,554.
Excedent. . . . in 1840 » 33.945,094. — In 1834 » 13,677,480.

Totaal . . in 1840 *f* 82,437,684. — In 1834 *f* 48,099,034.

### REKENING MET HET MINISTERIE VAN KOLONIEN.

In Nederland zullen voor Indië moeten worden betaald de volgende posten, welke hier voor memorie worden genoteerd:

*a.* Renten en aflossingen:
Op de 1ste leening van het amortisasie-syndicaat *f* 1,400,000; op de 2de leening van hetzelve *f* 1,050,000 - - te zamen *f* 2 450,000.

*b.* Op de Indische leening van 1836 à *f* 1,170,000. *f* 6,435.

*c.* Pensioenen ten laste van 's lands kas *f* 228,533.

*d.* Pensioenen ten laste van de fondsen:
Civiel weduwen- en weezenfonds *f* 140,000, af de te ontvangen contributie *f* 15,000, blijft *f* 125.000.
Militair weduwen- en weezenfonds *f* 88,500, af de te ontvangen contributie *f* 5,200, blijft *f* 83,300.
Militair verhoogd pensioenfonds *f* [illegible], af de te ontvangen contributie *f* 4,000, blijft *f* 92.000.
De posten sub La. *d.* bedragen te zamen *f* 300,300.

*e.* Delegatiën:
Civiele *f* 298,000; militaire *f* 82,000; marine *f* 12,000; te zamen *f* 392,000.

*f.* Verlof tractementen:
Civiele en marine *f* 75,000; militaire *f* 75,000; te zamen *f* 150,000, waarvan in Indië zal worden voldaan *f* 25,000; blijft *f* 125,000.

Transport van repatriërende militairen, uitrustingen van suppletie-troepen voor de indische dienst. *Voor memorie.*

Diverse uitgaven, waaronder eene som van *f* 400, voor het maken van een' index op de handelingen en besluiten van den gouverneur-generaal (vide gouvernements besluit, dd. 24 Aug. 1833, N°. 11) *f* 320,000. Totaal der in Nederland voor Indië betaald wordende sommen *f* 3.822,268.

Het excedent der begrooting van de gewone ontvangsten en uitgaven bedraagt in 1840 *f* 33,945,094. — In 1834 *f* 13,677,480.

### UITGAVEN. — *Te remitteren naar Nederland.*

Vast. *a.* Vaste remise, zijnde het globaal van het excedent der gewone begrooting, na aftrek van de hieronder vermelde uitgaven, ingevolge het bepaalde bij artikel 6 van de resolutie dd. 22 Oct. 1834, n°. 26, (*Staatsbl.* n°. 48), *f* 27,000.000.

Voorwaardelijk. *b.* Volgens art. 4 van het besluit van den commissaris generaal van den 30 Jan. 1834, n°. 105, nader gewijzigd bij de ministeriële kabinets-missive van 16 Februarij 1835, litt. *I* n°. 1, en 17 Sept. 1835, litt. *E.*, (resolutie 28 Febr. 1836, n°. 63), moet al wat blijken zal op den 31 Dec. 1840, boven een bedrag van *f* 12,500,000 aan gereed geld, ontvangbare credieten en courant producten beschikbaar te zijn, worden geremitteerd; wordende voorloopig daarvoor hier gesteld al hetgeen volgens de tegenwoordige rekening zou overblijven, na aftrek van de ondervolgende uitgaven *f* 951.975; te zamen *f* 27.951,975.

De uitgaande regten op al de producten, welke in consignatie naar Nederland zullen worden verzonden, beloopen 1 853,579.

De onkosten aan de factorij der nederlandsche Handel-Maatschappij in Indië te voldoen op al de producten, volgens art. 12 van het contract van 24 en 26 Nov. 1835, verhandeld bij de indische resolutie van den 2 Aug. 1836, litt. Q, worden gesteld op cc. *f* 1,500,000.

Voor de nederlandsche marine: conform 1835 *f* 723,146; voor Zr. Ms. stoomschip *Phoenix* *f* 100.000; te zamen *f* 823,146 *f.*

*f.* Verstrekt aan materialen uit 's lands voorraad. Uit het marine-magazijn *f* 70,566; uit het magazijn van oorlog en den constructie-winkel *f* 36,580; uit de civiele magazijnen *f* 9,000; aan houtwerken *f* 16,000, aan geneesmiddelen *f* 4,000; te zamen *f* 136,146.

Voor kosten van de natuurkundige commissie *f* 40.363; voor de koffij-, suiker- en indigo-cultuur in de residentiën Madion en Kediri, bij vrijstelling van landrenten, te Madion *f* 170,665, te Kediri *f* 205,365, te zamen *f* 376,030 *g.*

*g.* Volgens de begrooting van de cultures Koffij te Madion *f* 102 518; te Kediri *f* 131,172. Indigo te Madion *f* 22 654; te Kediri *f* 47.168. Suiker te Madion *f* 45,493; te Kediri *f* 27,025; te zamen te Madion *f* 170,665; te Kediri *f* 205.365.

Voor premiën bij den invoer van nederlandsche lijnwaden, à 25 cents per stuk, over 125,000 stuks, zijnde de helft der behoefte *f* —; voor de uitbreiding der cultures *f* 50,000; voor fortificatiën *f* 750,000; voor buitengewone uitgaven, ingevolge art. 3 van het besluit van den commissaris-generaal, dd. 30 Jan. 1834, n°. 105 *f* 600,000.

De bovenstaande posten bedragen in totaal *f* 33,945,094. — In 1834 bedroegen dezelve 13.677,480.

BUITENGEWONE UITGAVEN IN INDIË, *opgemaakt den 16 Januarij 1840, door den directeur-generaal van financiën, waarnemend raad van Indië, den heer* J. du Puy.

Voor het departement van oorlog. *Voor memorie:*
Voor idem van marine, voor nieuwe vaartuigen *f* 100,000.

### IN HET ALGEMEEN.

*Buitengewone [illegible]*

[illegible] schreven bij besluit van den commissaris-generaal, dd. 25 Januarij 1834 n°. 73, *f* 36,844.

Voor verlofs-tractementen, overeenkomstig het besluit van den commissaris-generaal van den 5 Januarij 1834, n°. 6: civiele en marine *f* 75 000 militaire *f* 75,000; te zamen *f* 150.000, waarvan calculatief in Nederland worden betaald *f* 125,000, en in Indië *f* 25,000.

Voor een' administrateur van het militaire weduwen- en weezen-fonds, resolutie 18 Nov. 1835, n°. 12, *f* 1 200.

Voor restitutiën aan het verhoogd militair pensioen-fonds, ingevolge resolutie van den 16 Aug. 1831, n°. 1 en art. 4 van het reglement *f* 10,000.

Deze vier posten te zamen genomen bedragen 73,044.

*Buitengewone uitgaven en onvoorziene tegenspoeden.*

Voor diverse uitgaven, welke, ofschoon voorloopig geautoriseerd, niet zonder 's Konings autorisatie op de begrooting der gewone uitgaven mogen worden uitgetrokken; zoo mede voor buitengewone uitgaven, welke nog niet te voorzien zijn, en onvoorziene tegenspoeden *f* 426,956. Het totaal beloopt alzoo *f* 600,000. — In 1834 bedroeg hetzelve, met inbegrip van oorlog voor 1840 uitgetrokken voor memorie, *f* 2,170 312.

Deze bedragen zijn overgebragt van de rekening met het ministerie van koloniën.

*SPLITSING* der ONTVANGSTEN en UITGAVEN van geheel *Nederlandsch Indië* in de zoodanige, welke in Indië, en die, welke in Nederland plaats hebben. 1840. Opgemaakt aan het ministerie van marine en koloniën, den 20 October 1840.

### ONTVANGSTEN:

Verpachtingen *f* 11,496,470.
Landelijke inkomsten en andere grondlasten *f* 8,850,652.

(1) *Bij alle de posten in de navolgende opgaven dient opgemerkt te [worden], dat zij ontvangen of uitgegeven zijn in Indië, wanneer er niet [vermeld] is, dat zij zijn ontvangen of uitgegeven in Nederland.*

## MENGELWERK.

### DE HEKSENJAGT.

(*Vervolg en Slot.*)

[...] beraden wandelde WILL op de plaats zijner bestemming, en zag tot [...] geringe tevredenheid, dat de galg ledig was en de wind de ijzeren [...] kletterend heen en weder sloeg. De gevonnisde was verdwenen. [...] voor elke verrassing en tegelijk voor den wind te beveiligen, leunde [...] den rug tegen de galg, hulde zich digter in zijnen mantel, en, [...] regterhand op zijn zwaard leunende, wachtte hij op de dingen [...] zouden.

[...] stond hij gedurende twee lange uren, en, ofschoon een jong en moedig [...], hadden toch de koude van den nacht, en de regen, die hem hevig in [...] sloeg, zijn bloed eenigzins bekoeld, en kwamen hem alle de ver[...] van heksen en booze geesten, die hij vroeger gelezen had, in het [...], en wekten zonderlinge gevoelens in hem op. De heksen zochten [...] op de kerkhoven tooverkruiden, en aan stukken van lijken het vleesch [...], om hare helsche bekoorlijkheden te verhoogen? Bestreken zij [...] ligchamen niet met menschenvet, vóór dat zij door de lucht vlogen? [...] kon deze dwaze invallen niet van zich weren, en toch waagde hij [...] om ter verstrooijing zijner gedachten zijne standplaats te verlaten, [...] van plotseling, dat toch mogelijk ware, overvallen te worden, [...] hij de galg verliet. Intusschen was het onweder naderbij gekomen [...] nu met verschrikkelijk geweld los. De regen viel in stroomen neder; [...] gierde de storm en de dikste duisternis heerschte alom.

[...]ling hoorde hij in zijne nabijheid eene doffe stem stamelen: «Groote [...] hij is er af gevallen! Daar staat hij, als of hij nog leefde!»

[...] sloeg zijnen mantel open, trok zijn zwaard en trad naar de plek, [...] de stem kwam. Hij greep eene vrouw bij haar kleed, juist toen [...] ontvlugten, en zij zonk onmagtig aan zijne voeten. Eene andere [...] even als deze in zwarte kleederen, stond onbewegelijk voor hem [...] hem met bevreesde blikken aan. «Wie zijt gij,» vroeg WILL, van [...] verbazing bekomen; «wat wilt gij hier?»

Dezelfde vragen werden hem gedaan, en daarbij vroeg men nog rekenschap, omtrent het lijk van den gehangene, en werwaarts hetzelve was gevoerd.

Met korte woorden gaf hij der vragende te kennen, waarom hij zich aldaar bevond, uitte het vermoeden, dat de beide vrouwen waarschijnlijk in den vorigen nacht om den gehangenen hadden geweeklaagd — hetgeen zij toestemden — en bood haar eindelijk zijnen bijstand aan, wanneer hij haar van eenig nut kon zijn, want hij veronderstelde, dat de gehangene waarschijnlijk als een offer der staatkunde of partijhaat was gevallen, en reeds door zijne vrienden was afgenomen.

De beide vrouwen traden terug en spraken zacht met elkander; na weinige minuten naderde de jongste van haar, en vroeg, of zijne aanbieding ernstig was gemeend? WILL verzekerde het en werd verzocht haar te volgen.

Nog altijd regende en stormde het hevig; langs bijpaden ging het drietal met vlugge schreden ongeveer eene mijl ver, totdat zij aan eene naauwe kloof kwam, over welke een aantal boomen hunne digt met loof begroeide takken spreidden, en alwaar een man stond, die drie gezadelde paarden hield. Toen de vrouwen eenige woorden met hem gewisseld hadden, liet hij zijn paard aan WILL en verwijderde zich, naar de tegenovergestelde zijde, nadat hij de vrouwen in den zadel had geholpen. In gestrekten draf vergezelde WILL de vrouwen, tot in de nabijheid van *Putney*, alwaar zij voor een groot, doch eenzaam staand huis stilhielden, de paarden aan eenen knecht gaven, die, naar het scheen, hare aankomst verwachtte, in huis traden, en WILL in eene kleine kamer alleen lieten.

Verschillende gedachten, over het zonderlinge van zijn avontuur, rezen bij hem op, terwijl hij op en neder liep; gaarne had hij iets meer geweten van de jonge onbekende, wier liefelijke toon der stem hem nog in de ooren klonk, ofschoon hij slechts weinige woorden van haar gehoord had. Gaarne had hij ook iets meer van den doode vernomen, en nog waren zijne gissingen daaromtrent niet geëindigd, toen een man, met een zwart masker voor het gelaat, in de kamer trad. Zijne met slik bemorste kleeding, hoe rijk en smaakvol ook gemaakt, bewezen, dat hij, even als WILL, van buiten kwam, en aan het avontuur deel had. Zijne krachtvolle, hoewel eenigzins gedrongen, ligchaamsbouw, en het masker voor het gelaat, boezemden WILL eenige bezorgdheid in, en bewogen hem, de hand aan eenen kleinen dolk slaan, die onder zijnen mantel verborgen was, ten einde eenen plotselingen aanval tegenstand te kunnen bieden. Ook de man met het masker beschouwde WILL opmerkzaam, en brak daarop het zwijgen aldus af:

«Gij zijt jong en ondernemend, en wilt uwe fortuin maken.»

«Hartelijken dank, voor de beide eerste veronderstellingen,» hernam WILL, met de hem eigen zorgeloosheid; «aan de derde heb ik nog nimmer gedacht; doch, het zij zoo, wat maakt gij daaruit op?»

«Dat zich daartoe voor u eene gelegenheid aanbiedt.»

«Hij zeide hem vervolgens, dat hij in den beginne, slechts door beide vrouwen was medegenomen, omdat, hetgeen geschied was, de burgers van *Kingston* niet te vroeg mogt ter ooren komen; dat hij geenszins in zijne veronderstelling had gedwaald, dat de vrienden van den gehangene hem van de galg hadden genomen, en dat men nu zijne hulp behoefde, om het ligchaam naar *Londen*, in de kerk van *St. Dunstan*, over te brengen, daar de man, die zich vroeger daartoe had aangeboden, niet gekomen was.»

WILL begon eenige aanmerkingen daartegen te maken, doch de man met het masker merkte kort en goed aan. «Elke vraag van uwe zijde is nutteloos; het is hier maar de vraag, of gij wilt of niet.»

«En wanneer ik niet wil?» vroeg WILL. — «Gij zult wel willen,» hernam de andere, «wanneer gij verneemt, dat hij de zaak 200 goudstukken te verdienen zijn, en gij geen het minste gevaar te duchten hebt.»

WILL bedacht, dat hij, deze som bezittende, zijne ALIX kon huwen. Hij had wel van gevaarlijke zamenzweringen en bloedige opstanden hooren spreken, en vreesde zich in eene met hoog verraad in verband staande zaak in te laten. Hier echter kon hij met een goed geweten bezweren, dat hij van niets wist, en dus nam hij, na kort beraad, het aanbod aan. Nu vernam hij, dat het ligchaam zich in eenen besloten wagen bevond, en hij daarmede dadelijk kon afrijden; dat zijne reize zoodanig was berekend, dat hij bij het vallen van den volgenden nacht op de brug van *Londen* zou aankomen, en dus de stad bij nachtelijke stilte doortrekken; aan de kerk zou de kist, door daartoe gereed zijnde lieden, terstond uit den wagen worden genomen, en onder eene zerk begraven; werd hij op den weg ondervraagd, dan moest hij zeggen, dat het lijk dat van iemand was, die in de *Theems* verdronken was.

Op dat oogenblik trad nog een evenzoo gemaskerde man binnen, ten einde mede zijne bedenkingen te wederleggen, die eindelijk voor de beden der

Belastingen en inkomsten van onderscheiden aard *f* 10,714,195, waar af gaan, de uitgaande regten op de producten voor de gouvernements-remises bestemd, als niet ontvangen wordende *f* 1,853,579, zoodat overblijven *f* 8,860,616.

Koophandel en cultures:

In Indië verkocht wordende *f* 7,000,000, in Nederland verkocht wordende *f* 42,684,002, te zamen *f* 49,684,002.

Diverse buitengewone inkomsten *f* 302,293.

Maritiem etablissement op het eiland Onrust *f* 240,000.

Afloopende ontvangsten: — Van den keizer van Soerakarta, in mindering van zijne schuld *f* 24,000.

Ontvangsten voor rekening van anderen: Van den keizer van Soerakarta in restitutie van nevenstaande uitgaven *f* 22,800.

Van den sultan van Djokjokarta, als boven *f* 9,618.

Inkomsten van het voor rekening van de hoofden van den ontbonden barissan van Pangerang, Adi Patti Nodjo Prodjo, geadministreerd wordende land Nangoelan *f* 20,654.

Civiel weduwen- en weezenfonds in Indië *f* 395,000, in Nderl. *f* 15,000, te zamen *f* 410,000.

Militair weduwen- en weezenfonds in Indië *f* 148,000, in Nederl. *f* 5,200, te zamen *f* 153,200.

Militair verhoogd pensioenfonds in Indië *f* 138,000, in Nederl. *f* 4,000, te zamen *f* 142,000.

Civiele delegatiën *f* 298,000. Militaire delegatiën *f* 82,000. Marine delegatiën *f* 12,000.

Al het vorenstaande bedraagt in Indië *f* 37,900,143, in Nederland *f* 42,708,202, te zamen *f* 80,608,305.

Het te kort tusschen de ontvangsten en uitgaven in Indië wordt gedekt door stortingen der factorij in de indische kas en door uitzending van specie uit Nederland: Dat verschil bedraagt *f* 10,536,227. Zoodat, met inbegrip van dit laatste de geheele ontvangst is in Indië *f* 48,436,330, in Nederland *f* 42,708,202.

## UITGAVEN:

I. Hooge Regering *f* 532,200.

II. Departement van Justitie *f* 500,492.

III. Hooge en lagere kollegien *f* 263,480.

IV. Algemeen bestuur en policie *f* 3,453,524.

V. Landbouw, Eeredienst, Kunsten en Wetenschappen *f* 477,095.

Kosten der natuurkundige commissie in Indië *f* 22,364, in Nederland *f* 18,000, te zamen *f* 40,364.

VI. Civiel bouw-departement in Indië *f* 300,785. Voor goederen uit Nederland *f* 63,000, te zamen *f* 363,785.

VII. Finantien, koophandel en cultures *f* 30,121,043. Voor goederen uit Nederland *f* 840,000, te zamen *f* 30,961,043.

Voor de koffij-, suiker-, en indigo-cultuur, in de residentien Madion en Kediri, bij vrijstelling van landrenten, *f* 376,030.

Voor uitbreiding der cultures *f* 50,000.

Renten en aflossing op de Indische leening van 1836, ad *f* 1,170,000, in Nederland *f* 6,435.

VIII. Departement van Oorlog *f* 6,026,707. Voor goederen uit Nederland 900,000. Kosten, vallende op de uitzending van officieren en manschappen, ter overbrenging van Negerrekruten van de kust van Guinea naar Oost-Indie *f* 27,800, te zamen *f* 6,954,507.

Fortificatien *f* 810,000. Voor goederen uit Nederland *f* 190,000, te zamen *f* 1,000,000.

Kosten van het koloniaal werf-depot te Harderwijk in Nederl. 412,500.

Werving van Negers (200 's jaars, als voren *f* 35,715.

Toelage aan kadetten op de militaire akademie te Breda en uitzending van dezelve als voren *f* 25,000.

Uitgaven voor Pradjoerits, Barissans, enz *f* 108,700.

IX. Departement van Marine:

Koloniale marine *f* 482,458. Voor goederen uit Nederland *f* 200,000, te zamen *f* 682,458.

Civiele schoeners en kruisbooten *f* 179,504. Voor goederen uit Nederland *f* 33,000, te zamen *f* 212,504.

Voor nieuwe vaartuigen *f* 100,000.

Nederlandsche Marine *f* 276,946. Voor goederen uit Nederland *f* 146,200. Betalingen door het departement der Marine in Nederland te doen *f* 400,000, te zamen *f* 823,146.

Maritiem etablissement op Onrust *f* 187,058. Voor goederen uit Nederland *f* 53,800, te zamen *f* 240,858.

X. Pensioenen en gestichten van weldadigheid *f* 606,373.

Pensioenen ten laste der Indische kas in Nederland *f* 228,533.

XI. Uitgaven van onderscheiden aard *f* 2,011,016. Voor goederen uit Nederland *f* 74,000, te zamen *f* 2,085,016.

XII. Dagelijksche onvoorziene en voorgedragen, maar nog niet geautoriseerde uitgaven *f* 500,000.

Buitengewone uitgaven en onvoorziene tegenspoeden *f* 500,000.

Verloftraktamenten *f* 150,000, waarvan 1/6 in Indië wordt voldaan uit evengemelde *f* 500,000, in Nederland *f* 125,000.

Diverse uitgaven door het ministerie van Kolonien in Nederland te doen *f* 110,837.

### AFLOOPENDE BETALINGEN.

*Diverse debiteuren en crediteuren.*

Solosche obligatien:

Aflossing 1/15 van *f* 1,050,000, *f* 70,000. Renten van *f* 399,900 à 6 pCt. *f* 23,994, te zamen *f* 93,994.

### BETALINGEN VOOR REKENING VAN ANDEREN.

Voor rekening van den keizer van Soerakarta:

Onderhoud van den ex-keizer te Ambon *f* 18,000. Idem van den Pangerang Pandji Anom *f* 3,600. Idem van den Pangerang Soerio Ningrat *f* 1,200, te zamen *f* 22,800.

Voor rekening van den sultan van Djokjokarta:

Betalingen van onderscheidene inlandsche grooten en verdere personen *f* 9,618.

Uitgaven van het eiland Nangoelan *f* 20,654.

Civiel weduwen- en weezenfonds in Indië 270,000, in Nederl. *f* 140,000, te zamen *f* 410,000.

Militair weduwen- en weezenfonds in Indië *f* 71,500, in Nederl. *f* 88,500, te zamen *f* 160,000.

Militair verhoogd pensioenfonds in Indië *f* 62,000, in Nederland *f* 96,000, te zamen *f* 158,000.

Delegatien, civiele in Nederland *f* 298,000.
» militaire als voren *f* 82,000.
» marine als voren *f* 12,000.

Bij de uitgaven in Nederland komen verder:

Renten der oost-indische schuld, volgens de wetten van 24 April 1836, 11 Maart 1837, 27 Maart 1838 en 22 December 1838 *f* 9,800,000 en renten en aflossing der vordering van de nederlandsche handelmaatschappij ad *f* 39,000,000, volgens het kapitalisatie-kontrakt *f* 5,000,000.

Voorts het Excedent ten bedrage van *f* 12,765,655.

Al de bovenstaande uitgaven bedragen in Indië *f* 48,436,330, in Nederland *f* 32,171,975, te zamen *f* 80,608,305.

Het bestaande voordeelige verschil tusschen de ontvangsten en uitgaven in Nederland moet dienen tot uitzending van spetie en teruggaaf aan de nederlandsche handelmaatschappij, van de door hare factorij in de indische kas te doene stortingen, een en ander tot dekking van het nadeelig verschil tusschen de ontvangsten en uitgaven in Indië *f* 10,536,227.

Zoodat, met inbegrip van dit laatste de geheele uitgave is in Indië *f* 48,436,330, en in Nederland *f* 42,708,202.

— In de *Staatscourant* leest men het volgende:

'S GRAVENHAGE 5 Nov. Gaarne voldoen wij aan het bij ons ontvangen verzoek van het stedelijk bestuur dezer residentie, om aan het onderstaande berigt, van gisteren gedagteekend, eene plaats in te ruimen.

« Dadelijk na de voltrekking der plegtigheid van den heiligen doop aan den jonggeboren erfprins van Oranje is de baron Tindal, adjudant van Z. M. den Koning, namens Hoogstdenzelven aan den burgemeester dezer stad komen ter hand stellen eene somma van *f* 5.600, om uit te deelen onder de behoeftigen te dezer stede, bij gelegenheid van het geluk aan Hoogstdeszelfs huis wedervaren, in de geboorte van Zijnen kleinzoon.

« Weinige oogenblikken later ontving gedachte burgemeester eenen brief van den thesaurier van het huis des Konings Willem Frederik, om almede aan het bestuur dezer stad te doen geworden eene andere som van *f* 5,000, ten gelijken einde en bij gelegenheid van het toedienen van den heiligen doop aan Zr. Ms. achter kleinzoon.

« Zoo er op heden dankzeggingen ten Hemel stegen uit tempel en paleizen, weldra zullen er ook gelijke gevoelens van erkentenis en dankbaarheid oprijzen uit de verblijven der ellende, welker schamele bewoners verkwikt zullen worden uit de dubbele bron van koninklijke milddadigheid, terwijl geheel Nederland nevens de ingezetenen der residentie met blijdschap uit de in de jongste dagen zich telkens herhaald hebbende giften, zullen mogen opmerken, dat, bij het in stand blijven des vorstelijken geslachts, ook de mededeelzaamheid wordt overgeplant, die steeds het karakter gekenschetst heeft van dat Huis, welks grondregel onafgebroken geweest is, dat menschenliefde en barmhartigheid de eerste juweelen zijn van de kroon, die het, onder alle standsverwisselingen, tot heil van Nederland heeft mogen dragen. »

— In eenen particulieren brief uit Weenen, van den 30 Oct. ll., leest men het volgende:

Een koerier, dezen nacht van Constantinopel aangekomen, heeft de gewigtige tijding medegebragt van eene nieuwe nederlaag, welke het egyptische leger is toegebragt. Men zegt, dat hetzelve, aan dooden, gekwetsten en gedeserteerden, meer dan 20,000 man heeft verloren. De standaard van Ibrahim-pacha is aan den sultan overgebragt door den kolonel Hodges, die de troepen der bondgenooten heeft gecommandeerd.

— Men schrijft ons, dat Z. M. heeft gelieven te bepalen, dat de provinciale opzigters bij den waterstaat, welke op den 1 April 1836, op behoorlijke aanstellingen, in functie waren, en, na dat tijdstip, tot gewone rijksopzigters bij den waterstaat of andere betrekkingen in 's rijks dienst, zijn, of alsnog zullen worden benoemd, in het algemeen burgerlijk pensioen fonds zullen worden opgenomen, onder de voorwaarden:

1°. Dat zij zullen onderworpen zijn aan de inhouding, ten behoeve van dat pensioenfonds, der *verhooging* van belooning over het eerste jaar, en dienvolgens van het *meerdere* dan de bezoldiging, die zij als provinciale opzigters mogten hebben genoten.

2°. Dat zij gehouden zijn tot de aanzuivering der gewone korting van twee ten honderd, te rekenen van den 1 April 1836, wegens de laatstgemelde bezoldiging.

— Naar wij vernemen, is aan het bestuur der gemeente Waverveen door Z. M. toegestaan, de heffing van eenen personelen omslag, ter voorziening in de behoeften dier gemeente, over het loopende dienstjaar.

— In een onzer dagbladen leest men, uit Tilburg dd. 4 Nov.: Van wege Z. M. Koning Willem II is bij de familie van Spaandonk alhier, voor eene zeer aanzienlijke som, aangekocht, een zeer fraai bloemstuk, vervaardigd door den vermaarden schilder Corneille van Spaandonk, onlangs te Parijs overleden. — De door Z. M. den Koning aangestelde administrateur over Hoogstdeszelfs alhier en in de omstreken gelegen goederen wordt dagelijks binnen deze stad verwacht, en de wensch is algemeen, dat er alsdan onmiddellijk een begin zal worden gemaakt om een aantal bunders heidegrond ter cultuur te brengen; hetwelk als eene groote weldaad zal worden beschouwd, vermits aan vele ledig zijnde handen daardoor werk zal worden verschaft. — Ondanks de in omloop geweest zijnde geruchten, dat de ter dezer stede gecantonneerde batterij zoude vertrekken en door een paar escadrons dragonders worden vervangen, verneemt men thans met zekerheid, dat dezelve, zoo niet langer, dan toch zeker tot Mei aanstaande alhier zal verblijven. — Heden is alhier bij de kinderen van wijlen Francus van den Bosch de tijding aangekomen, dat Z. M. de Koning aan derzelver moeder, welke hunnen vader in de maand Junij jl. door een' steek in de dij heeft om het leven gebragt, en ten gevolge daarvan door het prov. geregtshof, tot eene gevangenis van 15 jaren, alsmede het zwaaijen van het zwaard over het hoofd op een schavot is gecondemneerd, van de schavotstraf gratie heeft verleend.

'S GRAVENHAGE 5 Nov. Na afloop der doopplegtigheid van den erfprins van Oranje, op gisteren, is bij het uitgaan der kerk, voor de armen ingezameld, de aanzienlijke som van *f* 1,368.40.

— Gisteren middag, na den afloop der doopplegtigheid, is er familie-diner bij Hunne Majesteiten geweest, waarbij Z. M. Koning Willem Frederik, en de verdere leden van het koninklijk geslacht tegenwoordig waren.

— Zaturdag l.l. heeft Z. M. mede eene commissie uit het stedelijk bestuur van Utrecht ten gehoore ontvangen.

— Morgen (vrijdag) is er gala-diner bij HH. KK. HH. den prins en de prinses van Oranje.

— Heden zijn de afdeelingen van de tweede kamer der staten-ge[neraal] wederom vergaderd geweest en hebben zij hunne overwegingen over het o[ntwerp] van wet, tot voorziening in 's rijks geldmiddelen, dekking van het te kort[e] voortgezet; terwijl eenige derzelve bereids het onderzoek over de ont[werpen] der staatsbegrooting voor het volgende jaar hebben aangevangen. [...] ten 10 ure zullen de afdeelingen weder vergaderen. Ten 2 ure zal de [cen]trale afdeeling met Z. Exc. den minister van financiën eene conferentie [hebben] over de aanhangige voorstellen der financiële wetten. Ook zal de com[missie] tot de verzoekschriften eene bijeenkomst houden.

Overmorgen ten half 2 ure zal de commissie der kamer, belast m[et het] opstellen van een ontwerp, houdende een nieuw reglement van orde [der] kamer, vergaderen. Ten 2 ure zal er dien dag eene algemeene zitt[ing der] kamer plaats hebben.

Men verwacht, dat het onderzoek over de voordragten der fin[anciële] wetten morgen of overmorgen in de afdeelingen zal afloopen, en da[t in] afwachting van de antwoorden, welke de regering op de tegen de ontw[erpen] gemaakte bedenkingen zal geven, de werkzaamheden der kamer voorl[oopig] zullen worden geschorst tot na de plegtige inhuldiging des Konings, e[n] zoo tot het einde der loopende maand.

— Z. Exc. de heer Falck, buitengewoon gezant van Z. M. in Be[lgië,] heeft aan de commissie tot oprigting van een israelitisch oude mannen[- en] vrouwenhuis alhier, doen toekomen eene som van *f* 100.

DELFT 5 Nov. Op heden is de Ed. Achtb. heer mr. H. van Berk[el in] de vergadering van den raad plegtig geïnstalleerd als burgemeester [in] vervanging van den heer mr. C. Overgaauw Pennis, door Z. M. eervol [ont]slagen, welke deze betrekking vervulde sedert 22 Nov. 1813.

UTRECHT 3 Nov. De heer H. Machielsen, van Middelburg, werd [...]ren, na het verdedigen van zijn specimen, *de obligationibus, quae se[cun]dum codicem civilem Neêrlandicum oriuntur ex factis illicitis*, aan [de] hoogeschool tot doctor in de beide regten bevorderd.

— De berigten van Curaçao zijn van den 15 Sept. Zr. Ms. bri[k] *Snelheid*, kapitein J. Enslie, was den 25 Aug. aldaar van een' krui[stogt] aangekomen. — Den 31 Aug. waren publiek verkocht eenige nieuwe [arti]kelen van uitvoer, voortbrengselen van Curaçao, als 16 balen wol, 18 [ba]len katoen, ruim 46,000 pond Watapana, 3,000 ponden tabak, e[n] ponden cochenille en eenige calabassen aloë. (*Utr. Cour.*)

## FRANKRIJK.

PARIJS 4 Nov. De kamer heeft heden eene voorloopige zitting gehoud[en] tot zamenstelling van het voorloopig bureau. Tot hetzelve zijn benoemd [de] heeren: Nogaret, als oudste in jaren, voorzitter; en Persil, Paillard[,] Cleré Monseignat, en Combarel de Leyvac, secretarissen. Vervolgens zij[n bij] loting 20 leden benoemd, om de groote deputatie uit te maken, tot o[nt]vangst des konings op morgen. Overmorgen zal de kamer tweemaal ver[ga]deren; eens in het openbaar en eens in de afdeelingen.

Hare werkzaamheden op dien dag zijn geene andere, dan: loting voo[r de] afdeelingen en benoeming der presidenten en secretarissen, tot onderzoek [van] de lastbrieven der herkozen of nieuw gekozen afgevaardigden. Dit alles [zal] waarschijnlijk zonder discussiën afloopen, en, daar er slechts vier ni[euw] benoemde en zeven herkozen afgevaardigden zijn, en, indien er twijfel [be]staan mogt, de beraadslagingen daarover gewoonlijk tot den volgenden [dag] worden uitgesteld, zoo is het waarschijnlijk, dat de kamer ook dien [dag] haren president zal benoemen. Bij deze gelegenheid, zal de sterkte der [par]tijen eenigzins kunnen worden nagegaan.

Volgens een' der correspondenten, is een geen twijfel aan, of het a[ftredend] ministerie zal eene groote meerderheid in de kamers hebben; volgens [de] anderen is er geen twijfel aan, of het nieuwe ministerie eene groote min[der]heid in de kamers hebben. Het eerste gevoelen heeft gisteren eene ri[jzing] ter beurze bewerkt; het tweede heeft heden de daling te weeg geb[ragt.] Men mag derhalve aannemen, dat er met zekerheid deswege nog ni[ets] bekend, en dat het verstandigste is, den uitslag af te wachten. [...] was ter beurze het gerucht, dat, wat het praesidium betreft, 196 [afge]vaardigden zich verbonden hadden, om te stemmen voor den heer Th[iers.] De kamer bestaat wel uit 459 leden; doch op dit oogenblik zijn er [...] geene 400 te Parijs, en, op grond daarvan, stelde men de benoeming [van] den heer Thiers als zeker.

De regementen in de omstreken der hoofdstad hebben, zegt men, [bevel] ontvangen, zich gereed te houden, om, op het eerste teeken derwaart[s te] komen; vooral te rekenen van den 8 dezer, op welken dag de werkzaam[heden] der kamer eigenlijk zullen beginnen. Met genoegen echter, zegt [een] der correspondenten, opgemerkt te hebben, dat den laatst vorigen [...] troepen volks, welke de *Marseillaise* langs de straat zongen, veel min[der] talrijk en menigvuldig zijn geweest; en derhalve te hopen, dat de r[ust] niet zal worden gestoord. Ook ten aanzien van de troonrede, is alles n[og] in het onzekere. De heer Guizot, dus meent men, wilde eene krachtig[e] zinsnede geplaatst hebben, en de koning zou daartoe zijne bewilliging heb[ben] gegeven. Toen echter de heer Guizot zijn ontwerp gisteren in den raa[d] gelezen had, gaf de koning zijn misnoegen te kennen, zeggende, dat het[-] zelve scherper was, dan dat van den heer Thiers. Men dacht evenwel[,] dat het ontwerp van den heer Guizot zou doorgaan; maar de correspondent herinnert er aan, dat de krijgzuchtige bewoordingen der troonrede slechts [als] ijdele klanken beschouwd moeten worden, enkel bestemd, om ligtgeloovig[en] te misleiden.

Ten aanzien van het voorzitterschap, wordt van eenen anderen kant [ge]zegd, dat de linkerzijde nog onbeslist is, of zij zich verklaren zal voor [den] heer Thiers of voor den heer Odillon Barrot, en zou zij eerst vrijdag a[vond] eene zamenkomst hebben tot beslissing van dat punt. Als dat zoo is, [zal] de benoeming des voorzitters eerst zaturdag kunnen geschieden.

De *Courrier Français* zegt heden, dat het praesidium met den h[eer] Thiers eene kabinetsquestie, doch met den heer Odillon Barrot eene par[tij]questie zou zijn, en vermaant zijne vrienden, om zich te wachten [voor] verdeeldheid van stemmen.

Sinds eenige dagen gaat men te Parijs aan de huizen rond, tot het [in]schrijven der dienstpligtigen voor het mobiele gedeelte der nationale gard[e.]

De heer de Lamartine eindigt eenen brief aan den heer Granier de C[as]sagnac, die naar Noord-America vertrekt, aldus: « Ik wensch u geluk, [dat] gij deze oevers op dit oogenblik verlaat. Wij gaan eenen 10 Augustus [of] misschien eene ontbinding te gemoet. Beklaag dezulken, die, gelijk [ik,] het kwaad sinds twee jaren voorzagen, doch geene partij hadden, sterk [ge]noeg, om hetzelve te verhinderen. »

Het *Journal de L'Aisne* van den 3 en 4 November zegt, dat een v[oor]naam persoon aldaar het gerucht verspreid heeft, hetwelk hij verkla[art] uit goede bronnen te hebben, doch teregt in twijfel getrokken wordt, [dat] namelijk, de koning ten hoogste misnoegd over eene zamenkomst, [die] de hertog van Orleans met den heer Thiers zou gehad hebben, aan den p[rins] zou hebben gelast, om eenige weken te gaan doorbrengen te Compiègne.

## SPANJE.

MADRID 23 Oct. Het ongunstige weder heeft veel bijgedragen om den plegtigen intogt van H. M. de koningin niet zoo luisterrijk te doen zijn, al[s] men zich had voorgesteld. H. M. was blijkbaar droefgeestig, hetwelk eene algemeenen indruk van medelijden verwekte. Gedurende den intogt werd[en] salvo's gelost, en de klokken bespeeld. — Het gerucht wordt verspreid, dat eene der eerste daden van het bestuur zal zijn, een manifest uit te vaar[dig]digen, waarin hetzelve de gedragslijn, die het zal volgen, zal beke[nd] maken.

## ENGELAND.

LONDEN 3 Nov. De *Morning Post* is heden van gevoelen, dat het [voor] de goede zaak weinig hinder zal doen, zoo het nieuwe ministerie in Fra[nk]rijk dezelfde staatkunde volgt, welke de heer Thiers zich had voorgesteld[,] ven, en in zijne staatsstukken (niet in zijne dagbladen) te kennen gegeven heeft; immers zal het groote onderscheid daarin bestaan, dat, hetgeen [...] bezigde, om revolutie daar te stellen, door Soult en Guizot aangewend worden, om rust en orde te bewaren.

In eenen brief van Alexandrië van den 9 Oct., hier ontvangen, word[t] behalve het reeds van elders bekende, nog geschreven: — Bij de aankomst van het engelsch smaldeel, bestaande uit twee linieschepen en een fregat, bestemd om deze haven te blokkeren, liet de bevelhebber verzoeken, [door] den onder-koning in gehoor toegelaten te worden; doch Mehemed Ali, [het] vernemende, haastte zich naar Cairo te vertrekken, ten einde een antwoord te ontwijken. Vóór zijn vertrek gaf hij bevel, dat er bij zijne terugkomst op den 15, 12 linieschepen en 6 fregatten gereed zouden zijn om in zee te kunnen steken. Zijn oogmerk is blijkbaar, daarmede de geheele engelsche vloot naar Alexandrië te lokken, en alzoo de blokkade van de syrische k[ust] te doen ophouden. De engelsche schepen houden eene geheime telegraphische verstandhouding met Alexandrië, zoodat admiraal Stopford van al[...]

---

jonge onbekende zwichtten. Tegelijk dacht hij aan de verbazing en den schrik der goede burgers van *Kingston* en bij voorraad lachtte hij reeds over de vermoedens, welke zij omtrent zijn raadselachtig verdwijnen zouden koesteren; kon hij hen door een ontijdig verschijnen van dat genoegen berooven?

Des anderen daags, toen de donkerheid de stad *Londen* geheel in haren sluijer hulde, voerde WILL zijnen wagen langzaam door de straten der stad. Hij was op dien tijd, dat slechts moordenaars en dieven, door de doodsche straten slopen of uit sluiphoeken op hunnen roof loerden. De winkels op de brug waren gesloten, en slechts hier en daar aan de hoeken der straten brandden groote vuren, en wierpen een bedriegelijk licht op de ongeplaveide door den regen van den vorigen dag nog bijna onbegaanbaar geworden straten. Dikwerf werd WILL op zijnen weg aangehouden. Dan eens wilde een rondzwerver zich met geweld in den wagen stijgen, om des te gemakkelijker naar zijne woning te laten brengen; dan weder ondervraagden hem de wachts omtrent het doel van zijnen togt en lieten zich de hem opgegeven geschiedenis verhalen, die hun weinig geloofbaar voorkwam, doch die zij eindelijk toch gelooven moesten. Eindelijk bereikte hij *Fleet street*, het doel zijner reize. Alle maatregelen waren goed genomen. Naauwelijks was hij de kerk genaderd, of vier vermomde personen hielden den wagen aan, namen de kist uit dezelve en droegen haar in de kerk, terwijl een vijfde WILL verzocht om van den wagen te stijgen, en met denzelven wegreed. WILL volgde de dragers in de kerk, welker deur achter hem gesloten werd.

Het groote gewelf werd slechts door twee fakkels verlicht, welke door twee in wijde mantels gehulde mannen, die elk eene met eenen zwarten sluijer bedekte vrouw ondersteunden, werden gedragen. Er heerschte een diep stilzwijgen; de kist werd in het graf gelaten, dat daarop terstond met de vroeger uitgeligte zerk werd bedekt.

Nadat een stil gebed dit ernstig bedrijf had besloten, keerde een der fakkeldragende mannen zich tot WILL MARKS. « Neem aan, » zeide hij, « en gaf hem eene zware beurs; « verwijder u en spreek nimmer van hetgeen alhier is voorgevallen. »

« De zegen eener troostelooze weduwe vergezelle u, edele jongeling! » voegde er eene stem bij, wier harmonischen toon WILL zeer goed herkende; « de Heilige Maagd en hare engelen zegenen u. »

De goede burgers van *Kingston* waakten den geheelen nacht door, en geloofden in elken windvlaag, in het knarsen der windwijzers en zelfs in den vallenden regen de stemmen van den booze en zijne satelliten te hooren. Digt naast elkander gezeten zochten zij troost en sterkte in het brouwsel van den herbergier, in wiens huis zij hunne zittingen hielden. Hoe meermalen zij de kruik lieten vullen, des te meer begonnen zij te twijfelen, of zij wel billijk gehandeld hadden, aan een zoo jong mensch als WILL MARKS de heksenjagt op te dragen.

Toen nu des morgens eenigen der moedigsten zich buiten de stad waagden, en noch den gehangene aan de galg, noch WILL zagen, greep de burgervaderen ontzetting aan, en deze vermeerderde, toen hunne nasporingen vruchteloos bleven, en men van geen' der beide vermisten een enkel spoor ontdekte; het kon niet anders of WILL was door de heksen weggevoerd.

Dit vermoeden verviel echter, toen op den derden dag WILL weder gezond en vrolijk te *Kingston* aankwam. Hij droeg echter zorg, om hen door eene zeer ontzettende geschiedenis in hun geloof aan spoken te versterken. De heksenjagers vonden evenwel weinig troost bij hem, want in de beschrijving, welken hij van de drie heksen gaf, die een ligchaam in eenen koperen ketel hadden weggedragen en hem, WILL, geheel bewusteloos op eenen tien mijlen van *Kingston* gelegen kruisweg hadden geworpen, herkende men geen' der oude vrouwen, welke van hekserij verdacht werden.

Van dien tijd verloor intusschen JOHN PODGERS zijn aanzien als heksenjager; hij werd geheel en al vergeten, om alle opmerkzaamheid op zijnen neef te vestigen. Hij scheen daarover ook geenszins verstoord, maar betoonde zich hem meer en meer genegen, en schonk hem een groot gedeelte van zijn vermogen, hetgeen WILL in staat stelde om zijne ALIX te huwen.

Omtrent de gebeurtenissen in den bewusten nacht, kwam hem echter geen woord over de lippen. Wel bezocht hij dikwerf de kerk van den heiligen *Dunstan*, maar hij ontdekte op den welbekenden steen noch naam, noch teeken, waardoor hij den daaronder sluimerende nader zou hebben kunnen leeren kennen. Slechts eenmaal zag hij eene jonge vrouw op denzelven bidden. Langen tijd lag zij op hare knieën, en WILL geloofde, van onder haren sluijer, een zacht snikken te vernemen. Toen zij opstond, en hem voorbij ging, zag zij op, en hij geloofde, dat hare in tranen zwemmende oogen niet voor de eerste maal op hem gevestigd waren.

in de stad omgaat, onderrigt wordt. Mehemed-Ali heeft eene nota heer Cochelet overhandigd, waarin hij Frankrijk beschuldigt, van aanzien geen woord te houden. (Deze nota is reeds van elders

...voer van paarden naar Frankrijk is aan geene belemmering on-...n. Dagelijks wordt er een aantal paarden, voor de fransche kaval-...temd, overgevoerd. De engelsche aannemers beweren in staat te ...er 7,000 te leveren. De paarden worden duur verkocht.

...taling van het halfjarig dividend van de leening voor Chili, het ...n 30 Sept. 1840 vervallen geweest is, is heden in de dagbladen ...digd, tegen maandag den 7 Dec. aanstaanden, en volgende dagen, ...re van de heeren George en James Brown en C°.

...en is alhier van Lissabon aangekomen de heer Carvalho Oliveira, ...als agent van wege het portugesche gouvernement tot het in wer-...tigen van het onlangs door de cortes opgenomen besluit, betrekkelijk ...landsche schuld. Men zegt, dat er reeds eene som van 4.000 £ ...akt is, tot betaling van de interessen in December en Januarij.

...n van Lissabon van den 26 Oct., zaturdag avond te Falmouth met ...boot *Wilberforce*, en in den loop van den dag alhier ontvangen, ...p nieuw het voornemen van het bestuur om den staat der buiten-...fondsen te verbeteren. De wet tot bedwang van de drukpers heeft ...lijke goedkeuring ontvangen. De wisselkoers op Londen 3 d. z., ...d. per milrei.

...verpool klaagt men zeer over de moeijelijkheid, welke men onder-...n het discompteren van wissels. De agent van de bank van Enge-...daar weigert bijna alle wissels. De joint-stockbanken nemen de ...sels niet onder de 6 pCt. De andere banken rekenen 7 pCt. En ...sels van mindere soort, welke in gewone tijden voor goed gehouden ...i moet men tegen 10 á 12 pCt. betalen.

...Mauritius zijn tijdingen tot en met den 27 Julij ontvangen. De laatste ...uit Bourbon spreken van eene aardbeving te St. Denis en op andere ...van het eiland, welke echter geene schade heeft veroorzaakt. De ...schepen *l'Astrolabe* en *la Zelée*, tot eene ontdekkingsreis rondom ...uitgezonden, lagen te St. Denis ten anker.

## DUITSCHLAND.

...BURG 4 Nov. De heer Gellé, lid van het bestuur des lands, voor-...belast met de functiën van chef der civiele dienst en president van ...uur, is gisteren naar 's Gravenhage vertrokken, werwaarts hij ont-...as. — De raadsheer Baltia zal hem gedurende zijne afwezigheid

...N 28 Oct. De tusschen de Porte en een' agent van het huis Roth-...aangeknoopte onderhandeling, betrekkelijk eene leening van 5 millioen ..., heeft, naar men zegt, eenen gunstigen uitslag gehad; men meent, ...de leening à 80 pCt. is gesloten, en de obligatiën 6 pCt. rente zul-...geven.

...LEN 3 Nov. De stoomboot der keulsche maatschappij *Prins Wilhelm* ...n naar Sturzelberg vertrokken, om uit de *Drusus*, die aldaar ge-...is, datgene nog te redden, wat te redden is. Dezelve was beladen ...00 centenaars, meest uit goederen van waarde bestaande.

## RUSLAND.

...PETERSBURG 24 Oct. Bij eene ukase van Z. M. den keizer, van den ...er, heeft Hoogstdezelve besloten, dat het regement huzaren van ...H. den prins van Oranje, voortaan den naam zal dragen van regement ...van Z. M. den Koning der Nederlanden, en het regement grenadiers ...K. H. den erfprins van Oranje, dien van regement grenadiers van ...H. den prins van Oranje. (*J. d. F.*)

## STADSNIEUWS.

...heer Faubel, van Munchen, uitstekend virtuoos op de clarinet, is in ...stad aangekomen, met het doel, om zich in het openbaar te laten ...n. Wij meenen de aandacht van het publiek hierop te mogen vestigen. ...wij van bevoegde liefhebbers der toonkunst vernemen, dat de heer ...el, niet alleen door gevoeligen toon, smaakvolle voordragt en onbe-...lijke vlugheid, maar vooral ook als géniaal componist zich allergunstigst ...cheidt. Wij vernemen tevens, dat de heer Faubel aanstaanden maan-...in het gezelschap *Blaas- en Strijklust*, voor de eerste maal zal optreden.

...criminele regtbank in Holland heeft, op den 6 November, het vonnis ...de arrondissements regtbank te Amsterdam dd. 15 Julij ll., waarbij ...ter zake van enkelen diefstal, is veroordeeld tot één jaar gevange-...medede in de kosten, bekrachtigd; en het vonnis door de arrondisse-...regtbank te Haarlem dd. 13 Augustus ll., waarbij H. B... is ver-...ter zake van mishandeling tot vier dagen gevangenis met de kosten, ...tigd.

...Aangekomen en gelogeerd in het *Hof der Nederlanden*, Doelenstraat: ...Klee, architect, Weenen; G. Kissel, koopman, Manchester.

ONDERTROUWD. 5 Nov. C. Faber Boissevain en H. Kooij. — T. van Wert en E. Broekman. — E. Baak en A. G. Sanders.

GETROUWD. 5 Nov. P. F. van Os, van *Haarlem*, en A. J. C. Gan-...n. — G. L. Kepper en A. Smit. — H. Deelman en E. Uhlenbroek. — H. de Rooij, van *Utrecht*, en K. G. Christiaans. — Te *Weesp*, 5 Nov. J. van Steijn, van *Amsterdam*, en C. G. de Vries.

BEVALLEN. 5 Nov. M. C. de Waijer, geb. Tortike, D. — E. L. Hol-..., geb. Bruns, Z.

OVERLEDEN. 2 Nov. S. L. Olivier. — 3 Nov. D. A. Ter Wolde, wed. Meijboom, 78 j. — W. B. Kloosterman, 45 j. — Te *Weesp*, 2 Nov. ...kind van J. B. P. van Voorst, 5 m.

Uit de begrootingen der inkomsten en uitgaven van de Nederlandsche ...sche Bezittingen, blijkt, onder anderen, dat over 1840, meer wordt ...gegeven dan *ontvangen*:
Voor de Curaçao, Bonaire en Aruba *f* 246,489.18½; voor St. Eustatius 11,489; voor St. Martin *f* 4,445 42; en voor de kust van Guinea 58,680. — Te zamen *f* 321,103.60½.

# Beursprijzen der Effecten.

| OMSCHRIJVING DER EFFECTEN. | AMSTERDAM, 6 Nov. 4½ Ure. Volg. de Soct. tot nut des Obligatie-handels. | | | volgens de Effecten-Societeit. | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | van | tot | gebleven. | laagste. | hoogte. | gebleven. |
| ...Werk. Schuld... à 2½ | 49¼ | ¾ | 1/16 | 49½ | ⅝ | 9/16 à ⅝ |
| Dito . . . . . » 5 | 96¾ | 97¼ | 97 | 96½ | 97 | 96⅞ |
| Uitgest. dito . . » | » | » | » | » | » | » |
| Kansb. . . . . . » *f* | 21¼ | 22 | ¾ | 21½ | ¾ | 11/16 |
| Amort. Syndic. » 4½ | 86¼ | 87 | ¾ | 86½ | ¾ | ⅝ |
| Dito . . . . . » 3½ | 71¾ | 72¼ | » | 72 | » | » |
| Hand. Maatsch. . » 4½ | 158½ | 159¼ | 158¾ | 158¾ | 159 | 158¾ |
| O. I. Leening . » 5 | 92½ | 93¼ | 93⅛ | 92¾ | 93⅛ | 93⅛ |
| Spoorw. Haarl. . » | » | » | » | » | » | » |
| Dito Rijn- . » 4½ | » | » | » | » | » | » |
| ...Inschr. G. B. . » 3 | 76¼ | ½ | ⅜ | 76¾ | ⅜ | » |
| ... Dito . . . . . » 5 | » | » | » | » | » | » |
| ... *Ardoin's* . . . . » 5 | 19¾ | 20¼ | 20 | 19⅞ | 20 | 19 15/16 |
| Dito onbep. . » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Passive . . . . . » | » | » | » | » | » | » |
| Deferred . . . . » | » | » | » | » | » | » |
| ...Oblig. te Lond. . » 3 | » | » | » | » | » | » |
| ... Cert. *L.* & *B.* . . » 5 | 92¾ | 93¼ | 93 | 93 | » | » |
| Dito *F.* & *C°.* » 5 | » | » | » | » | » | » |
| ...1798, 1816. . » 5 | 102¾ | 103¼ | 103⅛ | 103 | ⅛ | » |
| 1828, 1829. » 5 | 102¾ | 103¼ | 103⅛ | 102⅞ | 103 | » |
| 1831, 1833. » 5 | 97½ | 98¼ | 97⅞ | 97¾ | 98 | » |
| Inschr. Assign. . » 6 | 67¾ | 68¼ | 67⅞ | 67⅞ | 68 | 67⅞ |
| Cert. dito. . . » 6 | 68¾ | 69½ | 69¼ | 69¼ | » | » |
| ...Aand. à fl. 300. . » *f* | » | » | » | » | » | » |
| Dito à fl. 500. . » » | » | » | » | » | » | » |
| ...Metalick . . . . » 5 | 102½ | 103¼ | » | 103 | » | » |
| Weenb. *G.* & *C°.* » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito . . . . . » 4 | » | » | » | » | » | » |
| ...Dito dito . . » 5 | 76½ | 77½ | 76¾ | 76¾ | » | » |

## BEURSBERIGT.

Ofschoon de sedert de laatste dagen ontvangen hoogere koersen van Parijs op onze markt bijkans geenen invloed uitoefenden, scheen men echter aan het lagere merk, heden van daar ontvangen, meer gewigt te hechten, en alle onze binnenlandsche fondsen gingen meer of min beduidend in prijs terug. Men merkte echter tot die verlaagde prijzen nog al kooplust op, waardoor de markt tamelijk vast bleef. Met ongeduld ziet men de troonrede, bij de opening der fransche kamers, te gemoet. De omzettingen hadden in Integralen eenige levendigheid; in de andere binnenlandsche effecten ging minder om.

De vreemde fondsen waren alle insgelijks flaauwer, ofschoon daarin weinig omging. Alleen in Ardoins was nog al affaire; doch zoowel ten gevolge van de algemeene stemming der beurs, als van het lager merk van Antwerpen, gingen dezelve terug tot 20 pCt.

5 pCt. Philadelphia 95⅜. Griekenl. roode onbep. 10¾. Columbia 2de Leening, à £ 100. 16 5/16, ½. Coupons Peru *f* 1 13/16. Dito Ard. 15, 14⅞.

*Koers van het Geld:* Beleening 4. Prolongatie 4. Wissel-Disconto 3 pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 49¼. Kansb. *f* 21¾. Handel-Maatsch. 158¾. Ardoins à £ 83. 5 pCt. 19 15/16, 20.

## GRANENMARKT.

6 November.

*Tarwe* en *Rogge* als onderstaand met weinig handel ter consumtie: 125, 129 ℔ bonte Poolsche *Tarwe* *f* 330, 335; 124 ℔ dito *f* 315, 318; 125 ℔ o. Pommersche *f* 308; 125 ℔ jarige Bovenlandsche *f* 305; 128 ℔ n. Zeeuwsche *f* 263, 270; 120 ℔ geringe n. Groninger *f* 210; 119, 120 ℔ Pruissische *Rogge* *f* 170, 173; 125 ℔ Americaansche *f* 190; 123 ℔ Rostokker *f* 185.

*Garst* en *Haver* in één doen: 102 ℔ n. Oldammer Winter *Garst* *f* 152; 96, 102 ℔ n. Vriessche Zomer *f* 125, 148; 90, 91 ℔ n. dikke *Haver* *f* 113, 114.

*Boekweit* zonder handel.

*Koolzaad* prijshoudend. Oostvriesch £vl. 61 en 62. Deensch £vl. 63; in entrepôt hooger £vl. 64. Elve £vl. 62½. Hoekzijl £vl. 62½. Anclammer Aveelzaad £vl. 61. 9 Vat in Nov. £vl. 70½.

In Publieke Veiling: Deensch *f* 353, 363, 373.

*Lijnzaad* in één doen. 111 ℔ Oud Riga *f* 312½; 106 ℔ Dito *f* 305; 105 ℔ Memelsch *f* 255.

*Raapolie* Ordinair *f* 40½. Vliegend *f* 39 à ½. Volgbr. *f* 38½. P°. Dec. *f* 38½; Mei 1841. 38½ à ¾.

*Lijnolie* Ordinair *f* 30½. Vliegend *f* 29¾ à ½.

*Hennepolie* Ordinair *f* 34.

*Raapkoeken* pr. 1,040 st. *f* 71 à 76. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. *f* 9 à 12.

WISSELKOERSEN. AMSTERDAM, 6 Nov.

| | Geld | Papier. | | Geld. | Papier. |
|---|---|---|---|---|---|
| Londen 2/m | 11.85 | | Hamburg 2/m | 35 11/16 | |
| » kort | 11-95 | | » kort | 35 15/16 | |

## FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 3 Nov.

Consols cont. 3 pCt. 88⅜ à ¼. Dito op tijd 3 pCt. 88¼ à ⅜. Bank 159 à 160. Exchequer-bills 3 à 1 disconto. Braziliё 5 pCt. 73 à 75. Chili 6 pCt. 52. Mexico 1837 5 pCt. 27 à ½. Columbia 1e Leening, 6 pCt. 22 à ¼. Dito 2de, 6 pCt. 23¼ à ¾. Denem. 3 pCt. 75½ à 76½. Rusland 5 pCt. 111 à 112. Ardoins m. c. 5 pCt. 21⅜ à ½. Portugal 3 pCt. 21½ à 22. Dito 5 pCt. 33¼ à ¾. België 5 pCt. 96 à 98. Holland 2½ pCt. 50¾ à ⅞. Dito 5 pCt. 96¾ à 97¼. Dito O. I. 5 pCt. 93½ à 94.

CITY, *dingsdag avond*. De fransche tijdingen uit Syrië, waaraan velen waarde hechten dan dezelve, volgens anderen, verdienen, hebben de prijzen der engelsche fondsen heden ¼ pCt. verbeterd. In buitenlandsche fondsen was niet zooveel handel als gisteren. Portugesche zijn rijzende gebleven. Spaansche waren minder willig. Naar hollandsche was veel vraag; Werkel. Schuld ruim ¼ pCt., en 5 pCts. ¾ gerezen.

Wisselk. Amst. k. 11.19½ à 12, 3/m 12.1¾ à 12.2¼.

PARIJS, 4 Nov.

Inschr. op ult. 5 pCt. 108.60. Dito cont. 5 pCt. 108.40. Dito op ult. 3 pCt. 76.60. Dito cont. 3 pCt. 76.35. Bank-Actiën fr. 3100. Bank bij Lafitte 1025. Spanj. Ardoin m. c. 5 pCt. 22¼, ⅛. ¼, ⅛. Uitgestelde 5. Passive 5, ⅛. Haïti fr. 550. Napels, Falc. 5 pCt. 101.50. België 5 pCt. 97. Dito 3 pCt. 67.55.

Het vertrouwen, hetwelk gisteren ter beurze heerschte, schijnt heden weder door ontmoediging vervangen te zijn; men zeide, dat de kans van den heer Thiers tot het presidentschap der kamer sedert gisteren merkelijk vermeerderd was, en, dat hij reeds rekenen kon op ongeveer 209 stemmen; ook verspreidde men het gerucht, dat de prins Louis Napoleon uit het kasteel Ham ontsnapt zou zijn: dit laatste vond echter zeer weinig geloof. De 3 pCt. openden op 77.15, daalden tot 76.30, en bleven 76.60; de 5 pCt., die gisteren 110.05 bleven, daalden tot 108.25. De vreemde fondsen waren meerendeels flaauwer; spaansche bleven echter, bij weinig handel, onveranderd.

Na de beurs: 3 pCt. 76.60.

Wisselk. Amst. 1/m 209½; 3/m 208½.

ANTWERPEN, 5 Nov.

België 5 pCt. 96½. Dito 3 pCt. 66⅜. Metaliek 5 pCt. 107. Loten fl. 250. 370. Polen Loten fl. 500. 139. Dito fl. 300. 126. Nassau Loten 22. Ardoins 5 pCt. 20¾. Uitgestelde 6.

Gisteren avond waren Ardoins 20½, en 3 pCt. belgische fondsen 67½. Heden was de beurs, ten gevolge van de lagere koersen van Parijs van gisteren, minder geänimeerd; de 3 pCt. belgische fondsen openden op 67¼, en daalden successief tot 66⅜; de 5 pCt. waren insgelijks 1 pCt. lager, en bleven à 96 aangeboden. Ardoins, ofschoon van Parijs niet lager komende, waren mede minder gewild; geopend op 20¾, bleef de prijs 20⅝ g., 11/16 p. Premie 1/m 20⅜ d. 1. Coupons 15 g., ½ p.

BRUSSEL, 5 Nov.

Ten gevolge van de lagere koersen van Parijs, was men alhier, met minder handel, flaauwer; 5 pCt. belgische 96 à ¼; 3 pCt. 66 à ⅛. Ardoins 20¾, ⅞.

BERLIJN, 2 Nov.

Pruiss. Leen. 4 pCt. 98⅜. Dito Loten 78½. Metaliek 5 pCt. 106½. Rusland Hamb. 5 pCt. 104½. Dito Londen 5 pCt. 110¼. Dito 1831 en 33. 5 pCt. 96½. Polen Loten fl. 500. 76½. Dito fl. 300. 69¾. Holland 2½ pCt. 47½.

Bij stijgende koersen, was heden de handel in Poolsche Loten à fl. 500 en Hollandsche 2½ pCt. zeer levendig; de andere fondsen waren meerendeels insgelijks williger.

FRANKFORT A/M, 3 Nov.

Metaliek 5 pCt. 103¾. Dito 4 pCt. 99. Dito 3 pCt. 79¾. Bank-Actiën *f* 2055. Loten fl. 500. 128½. Dito fl. 250. 121. Pol. Loten fl. 500. 77¼. Dito fl. 300. 70½. Holland 2½ pCt. 49⅜. Syndic. 4½ pCt. 86½. Dito 3½ pCt. 72. Ardoins 19¾. Portugal 3 pCt. 10½. Taunusbahn *f* 319.

De lagere koersen van Parijs van den 31 Oct. deden gisteren avond den prijs der Integralen weder teruggaan tot 49 5/16; heden was men in den beginne weder zeer willig gestemd, en men besteedde voor Integralen 49⅜, 7/16, en voor Bank-Actiën 2070. Op het einde der beurs vertoonden er zich echter vele verkoopers, en doordien men zeide, dat er per estafette lager koersen van Weenen waren ontvangen, bleef men algemeen flaauwer.

HAMBURG, 3 Nov.

Metaliek 5 pCt. 103½. Bank-Actiën 1665. Rusl. Hamb. 5 pCt. 101¼. Dito Londen 5 pCt. 106. Dito 1831 en 33. 5 pCt. 96½. Pol. fl. 500. 152½. Dito fl. 300. 141. Holland 2½ pCt. 49. Denem. 3 pCt. 72½.

Wisselk. Amst. 2/m 36.40, k. 36.25.

WEENEN, 30 Oct.

Metaliek 5 pCt. 105½, ¾. Bank-Actiën *f* 1665. Loten fl. 500. 133 à ½. Dito fl. 250. *f* 117, 118.

# SCHEEPVAART EN HANDEL.

## Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het nieuw gek. tweed. barkschip *Decima*, Kapt. K. J. Bolhuis, van Amsterdam. Adres bij Floris der Kinderen.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip *Christina Agatha*, Kapt. G. Fabius, van Amsterdam. Adres bij Jan Daniels en Zonen en Arbman.

Naar SURINAME, het nieuw gekop. barkschip *de Harmonie*, Kapt. Boy Jansen, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gekop. tweed. barkschip *Clasina Adriana*, Kapt. S. Nielsen, van Amst. Adres bij Hoyman en Schuurman, en E. Windhouwer.

Naar SURINAME, het nieuw gebouwd gezinkt schooner kofschip *Koning Willem*, Kapt. L. H. Singer, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gezinkt driemast galjootschip *Paramaribo*, Kapt. J. C. Töpper, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gek. tweed. brikschip *Triton*, Kapt. J. J. Kiers, van Koog aan de Zaan. Sluit 20 Nov. Adres bij Jan Carver en Comp.

Naar SURINAME, het gek. tweed. barkschip *Dina Maria*, Kapt. H. C. Weiborg, van Amst. Sluit 12 Nov. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gekop. driemast galjootschip *West-Indiën*, Kapt. J. J. Been, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar NEW-YORK, het gekoperd tweedeks fregatschip *Angelique*, Kapt. R. R. Brewer, van New York. Sluit 14 Nov. Adres bij Jan Carver en C°.

## Scheepstijdingen.

Het schip Dionicia Catharina, Kapt. Gorter, van Amsterdam naar Batavia, l. v. Portsmouth, is den 2 Nov., met verlies van de fokkeraa, te Portsmouth uit zee teruggekomen.

Aangaande de vordering wegens hulploon voor het te Kinsale met schade binnengebragte schip de Stad Groningen, Kapt. Kruse, van Venetië naar Hull, is, ingevolge geregtelijke uitspraak, den 27 Oct. gedaan, op £ 19 bepaald; hetzelve heeft sedert de reis voortgezet.

Het stoomschip de Beurs van Amsterdam, naar Hamburg, is den 3 Nov. te Cuxhaven binnengeloopen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 5 Nov. Z. en Z. W. — E. Visser, Nassau, Batavia. W. Commings, Wave, Londen. D. Franken, de 3 Gezusters, Dantzig. P. H. Pauls, de 3 Gebroeders, Bremen.

VLIE 3 Nov. Z. Z. O. — H. D. Detmers, Jufvr. Ebels, Hamburg. E. Masman, Emelie. Wyk. J. J. Buchholtz, Henrich, Eiland Fohr.

TERSCHELLING 2 Nov. Z. Z. W. — Niets.

DELFZIJL 31 Oct. A. W. de Jonge, de Vr. Hillegien, Emden. — 1 Nov. L. E. Korvinga, de Vr. Sijka, Soltzburgerzijl (Hanover) n. Groningen. — 2 Nov. R. Berner, de Jonge Willem, Emden n. Groningen. S. O. Visser, Sophia, dito. J. von Laar, die Hoffnung, Laurvig. — 3 Nov. H. J. Drok, Concordia, Stettin n. Groningen.

HELVOET 5 Nov. Z. — J. B. Theunissen, Prins Veldmaarschalk, Batavia, dezelve ligt voor het Pampus ten anker. J. de Marcselly, Hâvre (S), Hâvre. H. Potholf, Elisabeth, Jersey. — Gisteren nog: M. Coutard, Rotterdam (S), Hâvre.

BRIELLE 5 Nov. Z. Z. W. — C. Sueur, l'Estafette (S), Duinkerken. R. Stranack, Giraffe (S), Londen.

MAASSLUIS 5 Nov. Z. — Niets.

VLISSINGEN 4 Nov. O. F. Adema, Helena, Hoekzijl. E. H. Lenss, Anna Sophia, Carolinerzijl. J. G. Jansen, Oscar, Flekkefiord, alle 3 n. Antw.

MONTEVIDEO 14 Aug. Visser, Snelheid, Amsterdam, l. v. Mayo.

ST. GEORGE D'ELMINA 12 Aug. Drinkla, voor wijlen van der Meij, Triton, Kust.

KERTCH 7 tot 19 Oct. Jepsen, Gustav, Constantinopel n. Antwerpen.

GENT 3 Nov. Van Duin, Vr. Adriana, Amsterdam. — 4 Oct. Koekoek, Vr. Neeltje, Holland.

ANTWERPEN 5 Nov. Pouchard, Racehorse, Rio-Janeiro. Arlsten, Maria, Laguna de Los Terminos. Jongebloed, Unternehmung, Faro.

LIVERPOOL 2 Nov. Divoort, Henriette, Antwerpen.

ILFRACOMBE 1 Oct. Mulder, Catharina, Londen n. Cardiff.

DOVER 2 Nov. Krull, Zodiac, Rotterdam n. Suriname.

Bij DEAL 30 Oct. Heyerdahl, Jahde, Antwerpen n. Messina.

RAMSGATE 2 Nov. Eddes, Concordia, Dordrecht n. Liverpool.

LONDEN 2 Nov. Kuper, Jeune Henry, Brussel. Kennedy, Earl Bathurst, Rotterdam. Archer, William, dito. Manning, Flora, Harlingen. Barfield, Fame, dito.

HARWICH 2 Nov. Fokkema, 4 Gebroeders, Workum n. Londen.

MALDON 29 Oct. Turse, Titania, Rotterdam.

GOOLE 30 Oct. Brown, Planet, Rotterdam.

HULL 31 Oct. Ranson, Thomas en Martha, Antwerpen. Zontman, Geertruida Hendrika, Zwolle. — 2 Nov. Malony, Walkington, Rotterdam.

BREMERHAVEN 31 Oct. Rozenthal, Maria, Amsterdam. Huisman, de 4 Gebroeders, Groningen.

HAMBURG 1 Nov. Bolhuijs, Gesina, Amsterdam.

Op DE ELVE 1 Nov. Banting, Concordia, Amsterdam. Von Ehren, Taube, dito.

WARNEMUNDE 28 Oct. Permien, Balance, Gent.

SWINEMUNDE 29 Oct. Uil, Sijbrand Jan, Amsterdam. Ekamp, Vr. Antje, Rotterdam.

DANTZIG 25 Oct. Lenger, Tobina, Antwerpen. — 26 Oct. Schmidt, Vr. Jantina, Amsterdam.

PILLAU 26 Oct. De Jonge, Fenna, Rotterdam. — 27 Oct. Nieveen, Goede Verwachting, Amsterdam.

UITGEZEILD.

VLIE 3 Nov. E. J. Schrage, voor B. E. Bol, Newcastle, Newcastle. E. J. Neuman, Adolph Friedrich, Rostok. H. Rentz, Amphitrite, dito. E. M. Fricson, Anna Catharina, Gothenburg.

DELFZIJL 31 Oct. S. O. Visser, Sophia, Emden. — 2 Nov. K. D. Buss, de Vr. Aagje, Groningen n. Oldersum. G. J. Teerling, Margaretha, dito n. Borcum. W. E. Pannenborg, de Vr. Geertje, Amsterdam n. Emden. B. Thijsing, de Goede Verwachting, Papenborg. — 3 Nov. K. H. Rezeboom, de Eendragt, Groningen n. Leer.

BRIELLE 5 Nov. T. Crens, Ellen Murray, Newcastle.

MAASSLUIS 5 Nov. J. Philpott, Ann, Douvres.

VLISSINGEN 4 Nov. Westerstrahle, Activ, Antwerpen n. Messina.

MAURITIUS 26 Julij. Matsen, Carolina Johanna, Batavia n. Amsterdam.

NORFOLK (A.) 8 Oct. Code, Indian Chief, Rotterdam.

GENT 4 Nov. Landshoer, Jeune Pierre, Rotterdam. Nijght, Vr. Klasina, Holland.

CORK 30 Oct. Mason, Britton, Antwerpen.

COWES 2 Nov. Probst, George Washington, Batavia n. Bremen.

LONDEN 2 Nov. (Zeilkl.): Cauham, Laura, Alkmaar.

GRAVESEND 1 Nov. Mason, Commerce, Rotterdam. — 2 Nov. Hazewinkel, Arendina Hermina, dito.

WARNEMUNDE 23 Oct. (Zeilkl.): Hoff, Hermanus, Londen.

SWINEMUNDE 28 Oct. De Vries, Vr. Ida, Fegesack. Duit, Diana, Zaandam.

DANTZIG 24 Oct. Orre, de 2 Gebroeders, Amsterdam. Kuiper, Jufvr. IJnske, dito. Stopper, Annegina, dito. Nielsen, Sara Margaretha, dito. Greeven, Vrede, Edam. Botjer, Carolus, Termunterzijl. Dekker, de 2 Gebroeders, dito. De Wall, Aurora, dito.

PILLAU 23 Oct. Pinksterboer, Goede Hoop, Amsterdam.

BOLDERAA 25 Oct. De Boer, Anna Agatha, Rotterdam. De Haan, Bouwina Hendrika, Elseneur.

## VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM 6 Nov. *In Lading:* naar Mainz, Josephine, N. Plier; Urdingen en Neusz, Johanna, J. Hell; Dusseldorp, de Hoop, G. Beijer; Frankfort, Catharina, Joh. Brilmaijer.

KEULEN 3 Nov. *Aangekomen:* J. Kappes, van Bingen.

*In Lading:* naar Rotterdam W. Claasen; naar Amsterdam H. van Rietschooten.

Rijnhoogte te KEULEN 3 Nov., 12 voet, 2 duim. Caub 2 Nov., 7 voet, 11 duim.

## Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BATAVIA, E. Visser, *Nassau*, 4,083 b. Koffij, 902 kann. Suiker, 147 f. Notenmuscaat, 6 k. Notenzeep, 296 sch. Tin, 871 boss. Bindrottingen, Ned. Handel-Maat sch.

BAYONNE, Z. J. Prins, *Marianne*. 28 v. Terpentijn-olie, W. König en Co.; 14 v. do., 1 f. Brandewijn, v. d. Schrieck en Co.; 5 v. Terpentijn-olie, Carp en Co.; 15 oksh. do., 12 b. Zeethout, 12 v. Gallipot; Bunge en Co.; 6 oksh. Wijn, J. Texeira de Mattos; 1,840 st. Aaijnstokken, J. E. Liotard; 102 v., 6 oksh. Terpentijn-olie, 148 vtj. Gallipot, 10 k. Drop, 168 st. Aaijnstokken, Order.

BORDEAUX, H. R. Grimminga, *Jacoba*. 21 oksh. Wijn, C. J. Kramer en Co.; 7 oksh. do., F. C. Quien; 4 oksh. do., 39 k. Vruchten op Brandewijn, Destoop en Co; 4 k. Wijn, Haages en Leevert; 10 st. Brandewijn, L. Flament; 300/2, 90/4 k. Pruimen, Gebr. Nieuwenkamp; 200/2 k. do., J. Jaan Willink; 175/2 k. do., van Beek en Kuhn; 3 k. do., 1 k. Vruchten op Brandewijn, W. Willink Jr.; 50 k. Pruimen, D. S. Doosen en Zn.; 50/2 k. do., Stuerman en Co; 8 v. Gom, Matthes en Bormeester; 6 b. Tuinzaad, A. P. Aertz; 4 k. Vruchten op Brandewijn, Determeijer Weshling en Zn.; 2 v. Kremortard, 1 k. Balsem, D. M. en C. Watering; 1 b. Tuinzaad, de Erve de Wed. J. Bakker Zn. en Co.; 220/2, 100/4 k. Pruimen, C. L. Hollert en Kolff te Rotterdam; 50/2 k. do., 6 b. Anijszaad, C. J. J. Ripping te Rotterdam; 24/2, 50/2 k. Pruimen, 6 b. Anijszaad, C. Kolff en Zn. te Rotterdam; 15/2, 25/4 k. Pruimen, 6 b. Anijszaad, H. v. d. Stijver te Rotterdam; 15/2, 25/4 k. Pruimen, F. v. d. Stijver te Rotterdam; 1/1, 16/2, 128/4 k. do., Order voor Rotterdam; 10 v. do., Order voor Utrecht; 10 v. do., Order voor Zwolle; 3 v. do., Order voor 's Bosch; 170/1, 1055/2, 582/4 k., 27 v. do., 38 oksh. Wijn, 15 k. Vruchten op Brandewijn, 8 v., 1 z. Gom, 3 k. Balsem, Order.

LONDEN, W. H. Smith, *Hero*. 100 z. Rijst, Kruse en Co.; 51 b. Katoen, J. P. Gildemeester en Co.; 760 st., 9 b. Huiden, Braunsberg en Co.; 80 boss. IJzer, A. Meijer van Ysen en Zn.; 43 z. Koopm., Roesck en Co.; 25 k. Spermacetie, Wittekind en Co.; 11 coll. Koopm., Gebr. Wittering; 27 b. Katoen, 45 cer. Amandelen, 29 k., 2 v. Droogerijen, 4 b. Vellen, 4 v. Koopm., Order.

**ROTTERDAM.**

SAMARANG, P. D. Nap, *Boerhave*. 403 kranj. Suiker, 3,816 b., 3 pic. Koffij, 1,803 boss. Rotting, 1 k. Indigo, Nederl. Handel-Maatsch.; 5 z. Koffij, Order.

BATAVIA en TJILLATJAP, P. Ebels, *Anna*. 141 z., 794 kanass. Suiker, 802 boss. Rotting, 1 k. Spijkers, 4,423 z. Koffij, Ned. Handel-Maatschappij.

## HANDELBERIGTEN.

### KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

LONDEN 3 Nov. SUIKER. De prijzen der West-Indische zijn onveranderd gebleven; 4,200 vaten zijn vorige week afgedaan. In Mauritius is niets omgegaan, en daarvan is niets in veiling geweest. Bengaalsch weinig ter markt; 600 zakken beschadigd zijn in veiling vorige week, en heden 1,710 zakken dito verkocht. Havana en Brazil worden op vorige prijzen gehouden. Geraffineerd zeer weinig gevraagd, en 1/. lager afgegeven. In Melassen is niets noemenswaard omgegaan. — KOFFIJ. De markt blijft voortdurend in eene lustelooze en weifelende stemming; de partijen West-Indische in veiling zijn slechts gedeeltelijk verkocht tot ongeveer vorige prijzen. Ceylons weinig gevraagd, en daar er niets van in veiling is geweest, zijn de prijzen nominaal. Mocha, zeer schaarsch, zou tot hooge prijzen koopers vinden. Diverse partijen O. I. zijn in veiling geweest; het gezondene is opgehouden, en het beschadigde ook slechts gedeeltelijk verkocht. — KATOEN slap, doch niet lager: 600 balen Suratte zijn van 3⅞ à 4⅞, en 100 balen Madras tot 4⅜ à 4⅝ dr. uit de hand verkocht. — THEE. In de laatste veiling was weinig kooplust, en de prijzen zijn ½ à 1 dr. lager. Van de 15,000 kisten zijn 8,400 kisten verkocht. — RIJST alleen in de beste soorten O. I. gevraagd; van 3,400 balen Bengaalsch in veiling is mooi wit tot 14/. à 14/6 verkocht, terwijl de ord. tot 12/. à 12/6, en de gebroken tot 10/. is losgelaten. In Carolina is weinig omgegaan, doch is onveranderd in prijs, geldende 34 à 36/. ter consumtie, en 21 à 23/. ter verzending. — SPECERIJEN. Naar ord. zwarte *Peper* is vraag ter verzending, en daarvoor worden voluit vorige prijzen geboden, doch wordt iets hooger gehouden. Voor goede Sumatra wordt 3⅝ dr. geboden, maar niet onder 3¾ dr. gelaten. *Piment* is minder gevraagd, doch blijft vast op vorige prijzen. *Cassia Lignea*, hiervan zijn diverse partijen aangekomen, en daardoor zijn de koopers meer omzigtig; 199 kisten, heden in veiling, zijn iets lager afgegeven. — VERFWAREN. O. I. *Indigo* minder gevraagd, doch onveranderd in prijs. — TALK. De prijs der Petersburger heeft eene belangrijke daling ondervonden, ten gevolge der groote aanvoeren; in loco is tot 51/., en op levering, in de drie laatste maanden van het jaar, tot 50/9 à 51/. afgegeven. — BOTER. De prijs der vreemde is onveranderd: beste Vriessche brengt 104 à 106/. op.

LEVERPOOL 2 Nov. KATOEN. Heden zijn 4,000 balen verkocht; de prijzen blijven vast.

ANTWERPEN 5 Nov. KOFFIJ. 100 balen St. Domingo zijn tot 30 cs., 100 balen Java tot 32, en 280 balen Sumatra tot 26½ cs. cons. verkocht. — KATOEN. 219 balen Georgia, per *Oceanus*, en 54 balen Mobile, per *Sardius*, zijn tot diverse prijzen verkocht.

ROTTERDAM 5 Nov. TABAK. Heden werden 100 vaten Maryland, onlangs per de *Chilo* van Baltimore aangevoerd, tot 29 cs. verkocht.

SNEEK 3 Nov. BOTER. Eerste qualiteit *f* 38 à *f* 39; minder soort *f* 30 à *f* 33.

DELFT 5 Nov. BOTER. Marktprijs *f* 44 à *f* 46.

### GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

HAMBURG 3 Nov. De aanvoeren van *Tarwe* zijn vorige week niet van belang geweest, evenwel konden de prijzen zich op hun vroeger standpunt niet houden, en zijn circa 5 Rx. lager gegaan, terwijl de verkoop bijna uitsluitend aan cons. is geweest. Met *Rogge* is het stiller. *Garst* komt meer aan, en is iets lager: 106, 107 ℔ Saal is tot 66, en 108, 109 ℔ Oderbrucksche tot 70 Rx. gedaan. Voor *Erwten* is thans ook minder kooplust. *Erwten* komen slechts bij kleine partijen voor; mooije drooge bedingen vorige prijzen. Voor *Raapzaad* is meer kooplust, en men heeft 130 Rx. Bco. van de oostkust, en 136 Rx. Bco. van de westkust van Denemarken gegeven. In *Klaverzaad* gaat weinig om.

RIGA 26 Oct. Eene kleine partij, 115, 116 ℔ *Rogge*, is tot 83 Z. Rs. verkocht; op levering in Mei is niets gedaan, daar men tot de laatste koersen van 85 Z. Rs. voor 116, 117 ℔ niet verkoopen wil. 50 last nieuwe 102 ℔ Koersche *Garst* zijn tot 59 Z. Rs. verkocht. Voor puik Zaai-*Lijnzaad* is 9 à 9½ Z. Rs., voor middel-qualiteit 8 à 9 Z. Rs., en voor gewoon 7¾ à 8¼ Z. Rs. besteed. Slag-*Lijnzaad* zonder handel. *Hennepzaad* op Mei tot 11 Bco. Rs. gedaan.

DORDRECHT 5 Nov. Met *Tarwe* blijft het slap, en is tot 20 cs. lager verkocht, als: puike jarige van *f* 9.30 tot *f* 9.60, beste nieuwe van *f* 9 tot ruim *f* 9¼, middelsoorten van *f* 8¾ tot *f* 8½, geringe van *f* 8¼ tot *f* 7¾, blaauwe van *f* 7¼ tot *f* 7¾. zomer naar soort van *f* 7½ tot *f* 8 verkocht. *Rogge* prijshoudend, zijnde het beste zakgoed van *f* 6.30 tot *f* 6.50, en gemeenere soorten tot *f* 6 afgegeven. Winter-*Garst* vond zeer trage koopers; zakgoed van *f* 5.10 tot *f* 5.20, en gestort *f* 159; zomer dito 20 cs. lager, zijnde het beste zakgoed van *f* 4.20 tot *f* 4.30 verkocht; gestort niet ter veil. *Spelt* als voren, en voor *f* 3.30 het zakgoed verkocht. *Paardenboonen* zeer slap, en goed 20 cs. lager; harde en blanke van *f* 5¼ tot *f* 5½, en andere soorten voor *f* 5 verkocht. *Boekweit* weinig in het water aan; de aanzijnde klein Brabandsche is voor *f* 170, en van de zolders voor *f* 172 verkocht. *Koolzaad* werd *f* 12 per last hooger gehouden; puik Overmaasch zakgoed is voor *f* 12.60, en mindere soorten van *f* 11.80 tot *f* 12¼ verkocht; mooi gestort werd op *f* 390 gehouden, en te vergeefs *f* 387 geboden; Zomerzaad naar qualiteit van *f* 8 tot *f* 10.40. Slag-*Lijnzaad* werd *f* 5 per last hooger gehouden; 111 ℔ Riga *f* 320. Inlandsch *Hennepzaad* werd voor *f* 166 gelaten, en *f* 165 geboden. *Raapolie* op ordin. conditie *f* 40½, contant *f* 39½, op primo December *f* 39½. *Lijnolie* op ord. conditie *f* 31½, contant *f* 30½. Harde *Raapkoeken* op 6/w *f* 76, contant *f* 75; zachte *f* 85. *Lijnkoeken* naar soort van *f* 100 tot *f* 115.

## Kunsten en Wetenschappen.

# NAPOLEON.

## *Een Lied der Toekomst.*

Onder dezen titel ontvangen wij een nieuw dichtwerk van den zoo werkzamen als rijkbegaafden rotterdammer A. van der Hoop Jr. — De dichter heeft hetzelve in fransche verzen aan den KONING DER FRANSCHEN opgedragen. In hollandsche alexandrijnen schetst hij het *waarom* van dit gedicht, hetwelk 66 bladzijden besluit, en verdeeld is in zeven zangen. De opschriften der zangen zijn: *Napoleon*, *St. Helena*, *Parijs*, *de Stem des Legers*, *het Lied der Vrede*, *Requiescat in Pace*, en *des Dichters Bede.* Zoowel de typografische uitvoering, als het in deze dagen vooral belangrijke onderwerp, en het echt dichterlijke van deszelfs behandeling, schijnen dit werk eenen grooten opgang te verzekeren. Het is gedrukt op kostbaar imperiaal-velin, in zeer groot 8°., met eene fraaije letter, en elke bladzijde is met een sierlijk *cadre* omgeven. De heeren van Houtrijve en Bredius te Dordrecht hebben er alle hunne vroegere uitgaven mede overtroffen. Over de waarde van het dichtstuk zullen wij nader spreken.

Moge de lof, dien de heer van der Hoop toezwaait, als hij zegt:

> De burgerkoning, die, door vijf paar jaren vrede,
> 't Volk, dat hem diadeemde, een rozenkluister smeedde,
> Die 't driekleurvendel met d'olijvenkrans omwond,
> En wat partijzucht scheidde in liefde saamverbond,

bevonden worden niet overdreven te zijn geweest! Moge ook de bede vervuld worden, in zijnen laatsten zang uitgedrukt:

> Bewaar den Vrede, God, ofschoon we aan de Oosterkimmen,
> Reeds bliksemstralen aan den horizon zien glimmen,
> Ten blijk van 't onweêr, dat daar dreigend pakt te saam!
> Bewaar den Vrede, God, schoon Islamiet en Christen,
> In 't Rijk der Pharaoos om staf en rijkswrong twisten,
> In Uw of Allahs naam!

Wij gelooven niet te veel te zeggen, als wij dit dichtstuk onder de besten rangschikken, met welke de heer van der Hoop onze letterkunde heeft verrijkt.

## Regtzaken.

'S GRAVENHAGE, 5 November.

KOEKENBIER c. s. — ONTEIGENING.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft in deszelfs zitting van heden uitspraak gedaan in de zaak van Koekenbier c. s., tegen een arrest van het provinciaal geregtshof van Utrecht, dato 2 Maart jl.

De Raad heeft in substantie beslist, dat art. 625 Burg. Wetb. eene definitie behelst van hetgeen door eigendom wordt verstaan, als zijnde het regt, om van eene zaak het vrije genot te hebben, en daarover op de volstrektste wijze te beschikken, enz., alles behoudens de onteigening ten algemeenen nutte tegen behoorlijke schadeloosstelling, ingevolge de grondwet; dat gemeld artikel posterieur zijnde aan de wet van Maart 1810, alle de voorschriften dier wet als vervallen en afgeschaft moeten worden beschouwd, die met dit art. 625 in strijd zijn; dat als zoodanig thans, onder anderen, geene in bezitneming vóór de vergoeding van schade mag plaats hebben, en de bepalingen der wet van 8 Maart 1810, hiermede in strijd, hare toepassing misten.

Wijders heeft de raad beslist, dat de niet ontvankelijk verklaring d'office geenszins als eene aanvulling der regtsgronden door partijen aangevoerd is te beschouwen, en dus art. 14 der wet van 8 Maart 1810 ten deze niet naar behooren is toegepast. Op die gronden heeft de raad het arrest van het hof van Utrecht, en bijgevolg ook het vonnis van de arrondissements regtbank aldaar vernietigd, en, op nieuw regt doende, naar aanleiding van de art. 422 en en 424 Burgerl. Regtsv., de zaak verwezen naar de arrondissements regtbank te Utrecht, ten einde, met inachtneming der bepalingen van dit arrest, verder voort te procederen.

## Advertentiën.



## Schouwburgen, Concerten, ...

**STADS SCHOUWBURG.** Zaturdag 7 Nove... MARIA, KONINGIN VAN ZWEDEN, EN KATHARINA, HERTOG... LAND, Geschiedkundig Tooneelspel, in vijf Bedrijven, vrij ge... Hoogduitsch van *J. von Weissenthurm*, door den Heer *C. J...* eenige bekortingen.) Gevolgd door: KIA-KING, groot Bal... gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Ham...*
*Aanvang ...*

Verwacht op Maandag den 9 November: WAT DOEN ... GELD? Blijspel, in vijf Bedrijven, door den Heer *J. L. de Hoog.* ...

**THEATRE FRANCAIS.** *Sous la direction de...* Samedi 7 Novembre 1840. La première représentation de: LE ... DE ST. GEORGES, Vaudeville, en 3 Actes. Précédé de la second... tation de: LA GRAND'MÈRE, Comédie, en 3 Actes.
*On commencera à 6½ heures p...*

En attendant au premier jour: SOIRÉE MUSICALE, donnée ... ment avec l'Administration, par Mr. *Joseph Menter*, membre de la ... de S. M. le Roi de Bavière.

**TBÉATRE ITALIEN,** *Amstelstraat.* (N°. 14 ... nement.) Samedi 7 Novembre 1840. GEMMA DI VERGY, Grand ... en 4 Actes. Mlle. *Matthey* remplira le rôle de *Gemma di Vergy* ... mier et troisième actes seront ornés de deux décors nouveaux, pein... *van Hove.* *Le Spectacle commencera à 7½ h...*

**SALON DES VARIÉTÉS,** in de *Nes.* Zatu... 7 November 1840. DE VADER VAN DE DEBUTANTE, Blijspel met ... vijf Bedrijven, naar het Fransch *Le Père de la Debutante.*

Entrée 75 Cts., welke in vertering zal worden aangenomen.
*Aanvang ten* 7½ *Ure.* JH. DUFO...

**GROOT FRASCATI.** Zondag den 8 November 18... CONCERT, Air varié voor de fluit, van *Druët*, voor te dragen ... Heer *Froschart*; Variations brillantes voor 2 guitarres, gecomp... voor te dragen door den Heer *F. Stoll* en deszelfs Elève, de Jong... *H. C. Froschart*; Concertino van *Steinbrecher*, voor de fluit, voor ... gen door den Heer *Froschart*; (op verzoek) Air varié, uit de Op... *de Bronse*, gecomponeerd en voor te dragen door den Heer *F.* ... volgens Programma.
*Aanvang ten* 7...

**GRAND ASSAUT D'ARMES,** à la Salle *GRAND* ... Mercredi 18 Novembre 1840, sous la direction de P. CHARDON... bre de l'Académie d'Escrime de France, maître d'Escrime de ... Leide et de la Société d'Escrime de la salle *Frascati* à Ams... mière Partie: *La Pointe.* Seconde Partie: *L'Espadon* Tro... *Le Baton.* *On commencera à 7½ heures*

Entrée par Souscription *f* 1.50. Nonsouscription *f* 2. L'on peut ... la salle *Frascati* ou l'on peut avoir des Billets depuis 10 jusqu'à 3 h...

## Ingezonden Stukken.

AAN DE REDACTIE VAN DEN AVONDBODE.

'S GRAVENHAGE, 5 Novemb...

De *Arnhemsche Courant* houdt vol. De heer de Jonge van C... Nieuwland moet vice-president van het Hof van Holland zijn, en te... tijd staatsraad in werkelijke dienst. *Want* — ei lieve, let eens op ... van het bewijs, — men kan dien heer als vice-president van het ... meld vinden, in den *'s Gravenhaagschen stads-almanak voor* 18... als gewoon lid van den raad van state kan men den zelfden heer ... zien, onder de *acte van afstand*, en in het relaas, dat daarvan ... maakt op het Loo, *den* 7 *October* 1840, voorkomende in de *Staat...* van 24 October jl.

Dat is toch aardig. Volgens dien almanak is de heer de Jonge ... vice-president, en blijkens die *Staatscourant* is hij toch werkelijk ... raad. Dit gaat zoo vast, als, bij voorbeeld: dat prins Hendrik ... woordig te gelijker tijd te Toulon en te 's Gravenhage bevindt, ... een paar weken de fransche bladen van zijne aankomst in de eerste ... haven melding maakten, en de *Staatscourant* van ettelijke dagen ... zijne terugkomst in de residentie berigt.

Te vragen zou kunnen zijn: wanneer men den 's Gravenhaagschen ... van 1839 voor zich heeft, en daarin den *vice-president* vindt, wa... niet in dien zelfden almanak ook naar den *staatsraad* omgezien? ...

Of wel: terwijl men in den tegenwoordigen tijd, dat is van het ... Heeren 1840 spreekt, waarom dan den almanak van 1839, en ... van het tegenwoordige jaar 1840 voor zich genomen?

Voor het een zoo wel als voor het ander bestaat de voorzeker ... tigste reden, dat men zoo doende te eenemaal het doel gemist ... het begeerde bewijs Q. E. D. niet zou hebben kunnen vinden.

In den 's Gravenhaagschen almanak van 1839, namelijk, staat mr. ... de Jonge van Campens-Nieuwland als vice-president van het hof van ... land, — maar *niet* als lid van den raad van state.

In denzelfden almanak voor 1840, daarentegen, staat mr. H. W. ... Jonge van Campens-Nieuwland de laatste (als toen *jongstbenoemde*) op ... naamlijst van de leden van den raad van state, — maar als vice-pr... van het hof van Holland vindt men daar, in zijne plaats, mr. J. A. ... Zoo het mij nog wel voorstaat, heeft de laatstgemelde die waardigheid ... vaart ... eene aanspraak, van welke te dier tijd door onderscheidene ... papieren, en, onder anderen, ook de *Arnhemsche Courant*, verslag is ... geven, en waarin hij met grooten lof van de uitstekende kundigheden ... afgetreden *voorgangers* gewaagde.

De redactie van die courant kan dit ligt vergeten hebben; men weet ... zij hare aandacht meer vestigt op hetgeen te berispen schijnt, dan op ... geen te prijzen valt. Zij wist ook misschien niet, of dacht er altoos ... aan, dat een ambtenaar wel eens zich geroepen kan vinden om zijne be... king met eene andere, meer voordeelige of meer aangename te verwisselen ... maar dat hij in zulk geval niet *beide* te zamen blijft bekleeden. Door ... niet te letten, heeft de Arnhemsche redactie, wil ik gaarne gelooven ... de beste trouw ter wereld, zich *vergist.* Ondertusschen meen ik dit ... in bedenking te mogen geven, of het niet raadzaam ware, een ... *mistrouwen* te stellen in de redeneringen dergenen, die zich zóó ... vergissen, en zulke vergissingen ook nog tegen alle teregtwijzing aan ... ten staande te houden?

*Een vriend van waarheid.*


TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT...

# *Bijvoegsel tot den* AVONDBODE *van* 7 *November* 1840.

## NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 6 November.

der stukken, betrekkelijk de koloniale geldmiddelen, van wege regering aan de beide kamers overgelegd, waarvan wij de eersten van heden hebben medegedeeld.

De *TOELICHTENDE NOTA*, *betreffende de staten*, *sub* l*a*. A (waarvan wij den inhoud van die sub 1°. en 2°. gisteren hebben medegedeeld) *luidt als volgt:*

gelegde staten zijn:
chrift van den uit Indië ontvangen staat van de inkomsten en uitgaven van geheel Nederlandsch Indië, gedurende het jaar 1840;
bij het ministerie van marine en kolonien opgemaakte staat, arbij dezelfde ontvangsten en uitgaven zijn gesplitst in dezulke, die Indië, en die, welke *in* Nederland plaats hebben, en waarbij het olledige van den indischen staat wordt aangevuld;
ne aantooning van het verband tusschen het bij den staat n°. 1 gewezen zoogenaamd indisch excedent, en het bij den staat n°. berekend batig saldo;
ne aantooning van het verband tusschen het bij den staat n°. 1 or remises naar het moederland uitgetrokken bedrag, en het bij den aat n°. 2 berekend batig slot;
ne rectificatie van het bedoelde batig slot, gegrond op eene, sub 5a. bijgevoegde approximative berekening van het verschil, tusschen de Indische begrootingsprijzen der tot grondslag der Indische grooting van 1840 gediend hebbende hoeveelheden producten en de netto-opbrengst derzelve, volgens de laatste veilingsprijzen.

...nde aanmerkingen zullen het goed verstand der bovengemelde ...deren.

...n°. 1, hoezeer eene raming moetende zijn van de ontvangsten ...van geheel Nederlandsch Indië, in 1840, bevat echter niet het ...erzelve, vermits, ten gevolge van een misverstand, de ontvangsten ...n van het eiland Sumatra daarop niet voorkomen. De gouverneur...van Nederlandsch Indië hierover onderhouden geworden zijnde, zal ...in een volgend jaar niet weder plaats hebben.

...dien ten gevolge met het juiste bedrag der inkomsten en uit...Sumatra onbekend gebleven, heeft echter, uit mededeelingen ...gouverneur-generaal, kunnen worden opgemaakt, dat te dier zake ...jaar 1840, op een te kort van ongeveer f 300,000, zal moeten ...gerekend.

...in een ander opzigt is de uit Indië ontvangen staat onvolledig. ...opvolging van bestaande bepalingen, is dezelve, voor zoo veel de ...n betreft, nog steeds ingerigt op den voet der begrooting van het ...834, door den toenmaligen commissaris-generaal des Konings in ...ndsch Indië ook voor volgende jaren verbindend verklaard, en die begrooting heeft te dezen aanzien slechts die veranderingen ondergaan, ...uitdrukkelijk door den Koning zijn toegestaan geworden.

...wordt op dat gedeelte van den staat, aan hetwelk de naam gegeven *rekening met het ministerie van koloniën*, onder de in Nederland ...are posten gevonden eene som van f 2,450,000, wegens rente en ...g der 1ste en 2de leeningen bij het amortisatie-syndicaat, hoezeer die ...en in de bij de wet van 24 April 1836 op Indië gevestigde schulden ...genomen geworden. Daarentegen vindt men geene melding gemaakt ...e renten der bij die en latere wetten gecreëerde indische schulden, ...thans f 9,800,000 's jaars bedragen.

...en meer andere gapingen in den indischen begrootings-staat moes...noodzakelijk hier te lande worden aangevuld, ter berekening van het ...ijke overschot.

...ien staat zal voortaan, tot en met het jaar 1849, ook moeten wor...egt eene jaarlijksche uitkeering aan de nederlandsche handel-maat... van f 5,000,000, voor renten en aflossing van hetgeen zij onder ...December 1839 van de koloniale administratie te vorderen had, ...van gedane voorschotten op de indische producten, en waarvan het ...end is geworden f 39,000,000 te bedragen.

...oven vermelde gapingen van den indischen begrootings-staat zijn ...n den bij het ministerie van marine en koloniën opgemaakten ...

...k is zoodanig ingerigt, dat daaruit met eenen oogopslag zigt...dt:

...rst, welk gedeelte der ontvangsten en uitgaven in Indië, en welk ...in Nederland plaats heeft;

...olgens, wat het geldelijk te kort der oost-indische administratie in ...en het geldelijk overschot derzelve in Nederland is; — welk gedeelte ...laatste mitsdien naar Indië moet terugvloeijen ter dekking van het ...; — en

...delijk, wat, na aftrek van dit alles, het eigenlijk excedent is van de ...he begrooting.

...werkelijk excedent, zoo als hetzelve bij den staat n°. 2 wordt aange...n, bedraagt f 12,765,655; terwijl, blijkens den staat n°. 1, het ...ent in Indië is berekend op f 33,945,094.

...de aantooning van het verband tusschen die beide cijfers vindt men in ...ilage n°. 3 aangewezen.

...en zoo vindt men in bijlage n°. 4 aangetoond het verband tusschen het ...staat n°. 1, op de rekening met het ministerie van koloniën, voor ...naar het moederland uitgetrokken bedrag van f 27,951,975, en het ...gemelde, bij den staat n°. 2 aangewezen, batig slot van f 12,765,655.

...batig slot kan evenwel niet als beschikbaar worden beschouwd, aan...de hoeveelheden producten, welke ten grondslag voor de raming der ...che inkomsten hebben gestrekt, berekend zijn volgens in 1833 vast...de prijzen, welke bij den tegenwoordigen stand der koffij en suiker de ...opbrengst dier producten hier te lande ver te boven gaan. Eene rec...ie van dat batig slot was derhalve noodig, en deze vindt men in ...n°. 5, tot adstructie van welke is bijgevoegd geworden, sub n°. 5a., ...gedetailleerde berekening van het verschil tusschen de indische be...ings-prijzen der producten en de netto-opbrengst hier te lande, vol...den tegenwoordigen stand der markt.

...ravenhage,
...October 1840.

*De minister van marine en koloniën*,
(*Get.*) J. C. BAUD.

De staten n°. 3, 4 en 5 zijn als volgt:

AANTOONING *van het verband tusschen het indisch excedent van* 1840, *ad* f 33,945,094, *en het batig slot van* f 12,765,655 *der bijlage n°.* 2.

Het excedent van den indischen staat is f 33,945,094; daarvan moet worden afgetrokken het bedrag der fictieve uitgaande regten op de geremitteerde producten, onder de ontvangsten begrepen f 1,853,579; zoodat er verblijft f 32,091,515.

Verder moeten afgetrokken worden:

I°. *De uitgaven, die op den indischen staat voorkomen, onder de rekening* «ministerie van koloniën» *en die op de bijlage n°.* 2 *bij de eigenaardige hoofdstukken der begrooting zijn ingelijfd;*

Voor buitengewone verdedigings-werken f 750,000; voor de nederlandsche marine f 823,146; voor nieuwe vaartuigen f 100,000; voor de koffij-, suiker- en indigo-cultuur in de residentiën Madion en Kediri, bij vrijstelling van landrenten, f 376,030; voor uitbreiding der cultures f 50,000; voor kosten der natuurkundige commissie f 40,364; voor buitengewone uitgaven en onvoorziene tegenspoeden f 500,000.

II°. *De uitgaven, welke niet of slechts voor memorie op den indischen staat voorkomen, doch, op de bijlage n°.* 2, *bij de eigenaardige hoofdstukken der begrooting zijn ingelijfd.*

...der door den gouverneur-generaal aangewezen suppletie voor het fortificatie fonds f 250,000; kosten van het koloniaal werf-depôt te Harderwijk f 412,500; werving van neger-rekruten op de kust van Guinea f 35,715; kosten van studie en uitzending van kadetten der militaire akademie te Breda f 25,000; pensioenen ten laste der indische kas f 228,533; verlof-tractementen f 125,000; delegatiën van burgerlijke en militaire ambtenaren f 392,000; betalingen voor rekening der indische weduwen- en pensioenfondsen f 324,500; indische renten, betaalbaar in Nederland f 6,435; diverse uitgaven, door het departement van koloniën in Nederland te doen f 110,837; renten der oost-indische schuld f 9,800,000; renten en aflossingen aan de nederlandsche handel maatschappij, ingevolge het kapitalisatie-contract. f 5,000,000. Deze uitgaven sub I°. en II°. bedragen f 19,350,060, zoodat overblijft f 12 741,465;

Waarbij weder gevoegd moet worden, hetgeen hier te lande ontvangen wordt aan contributiën, ten behoeve der indische weduwen- en pensioenfondsen f 24,200.

Het batig slot van den staat n°. 2 is alzoo f 12,765,655.

VERBAND *tusschen de op den indischen Staat van* 1840 *voorkomende som van* f 27,951,975, *voor remise*, *en het batig slot van* f 12,765,655 *van den Staat* n°. 2.

De remises volgens den indischen staat bedragen f 27,951,975. Van dezelve moeten afgetrokken worden:

I°. *De uitgaven, welke op den indischen staat slechts voorkomen voor memorie.*

Indische renten, betaalbaar in Nederland f 6,435: pensioenen ten laste der indische kas f 228,533; verlof-tractementen f 125 000; betalingen voor rekening der indische weduwen- en pensioen-fondsen f 324,500; delegatiën van burgerlijke en militaire ambtenaren f 392,000.

II°. *De uitgaven, welke ten behoeve van Indië in Nederland geschieden en niet op den indischen staat voorkomen.*

Kosten van het koloniaal werf-depôt te Harderwijk f 412,500; werving van neger-rekruten f 35,715; militaire akademie te Breda f 25,000; renten der oost-indische schuld f 9,800 000; diverse uitgaven door het departement van koloniën te doen f 110,837.

III°. *De nieuwe uitgaven.*

Renten en aflossing van de nederlandsche handel-maatschappij f 5,000,000; voor het fortificatie-fonds nader toegestaan f 250,000.

De sub I°./II°. en III°. vermelde uitgaven bedragen te zamen f 16,710,520; zoodat er over blijft 11,241,455.

Waarbij weder moeten gevoegd worden: de in Nederland te ontvangen contributiën voor de indische weduwen- en pensioen-fondsen, geraamd op f 24,200, en de bij de bijlage n°. 2, niet, even als op den indischen staat, in uitgaaf gebragte kosten, vallende op het emballeren en afschepen der producten in Indië, uit hoofde, dat dezelve begrepen zijn in het van het excedent af te trekken verschil tusschen de indische begrootingsprijzen der producten en derzelver opbrengst hier te lande f 1.500,000.

Door deze bijvoeging komt weder het batig slot van staat n°. 2, f 12,765,655.

RECTIFICATIE *van het batig slot*, *aangewezen bij den Staat* n°. 2.

Het bedoelde excedent is f 12,765,655.

Bij den staat n°. 2 is aangetoond, dat in de indische kas moet terugvloeijen, in koper geld, eene som van f 10.536,227.; de gewone uitzendingen van nieuw koper geld bedragen f 2,000,000, en er blijft alzoo te suppleren in koper geld f 8,536,227.

Daar nu aan deze verpligting voldaan wordt door het zenden of storten, in zilver geld, van 7,113,522; zoo vermeerdert het excedent met het verschil tusschen deze twee sommen ad f 1,422,705, en bedraagt mitsdien f 14 188,360.

Hiervan moet echter worden afgetrokken het verschil tusschen de begrootingsprijzen der producten en de netto-opbrengst derzelve ad: f 12,760,267, zoodat er blijft f 1,428,093.

Maar de financiële aangelegenheden van Sumatra niet in den algemeenen staat van ontvangsten en uitgaven van Nederlandsch Indië begrepen zijnde, door een misverstand, hetwelk in 1841 zal worden hersteld, moet hier worden afgetrokken het vermoedelijk te kort van Sumatra, door den gouverneur-generaal opgegeven te zullen zijn f 300,000, en het beschikbaar overschot is derhalve: f 1,128.093.

Op dit overschot zijn reeds de volgende betalingen aangewezen: Subsidiën aan de west-indische koloniën f 190,000; idem aan de kust van Guinea f 58,680; idem aan de sleepdienst op Rijn en Waal cc. f 145,000, te zamen 393,680, en er blijft derhalve beschikbaar f 734,413.

APPROXIMATIEVE BEREKENING *van het verschil tusschen de indische begrootings-prijzen der tot grondslag der indische begrooting van* 1840 *gediend hebbende hoeveelheden producten*, *en de netto-opbrengst derzelve*, *volgens de laatst bekende veilingsprijzen.*

| HOEVEELHEID. | VEILINGS-PRIJS. | NETTO-OPBRENGST, VOLGENS CONTRACT VAN 1840 EN VOLG. JAREN. | INDISCHE BEGROOT. PRIJZEN. | VERSCHIL. | TOTAAL. |
|---|---|---|---|---|---|
| Koffij: pic. 797,007 | pr. Ned. ℔ 27½ cs. | f 20.72½ | f 33.— | f 12.27½ | f 9,783,260.92½ |
| Suik.: pic. 719,570 | pr. Ned. ℔. 30 cs. | « 8.32½ | « 14.— | « 5.67½ | « 4,083,559 75 |
| | | | | | f 13,866 820.67½ |
| Indigo: pd. 1,659,000 | per ½ N. p. f 3.91 | « 3.16⁷⁄₁₀ | « 2.50 | Verschil. « 0 66⁷⁄₁₀ | « 1,106,553.00 |
| | | | | | f 12,760,267.67½ |

De *TOELICHTENDE NOTA*, *betreffende de stukken*, *sub* l*a* B *overgelegd*, *luidt als volgt:*

De bedoelde stukken zijn:

1°. Eene raming van de inkomsten en uitgaven der kolonie Suriname, over 1840;
2°. Een begrootings-staat der inkomsteen en uitgaven van Curaçao en onderhoorige eilanden, over 1840;
3°. Een begrootings-staat der inkomsten en uitgaven van het eiland St. Eustatius, over 1840; en
4°. Een begrootings-staat der inkomsten en uitgaven van het eiland St. Martin, over 1840.

Omtrent den staat n°. 1 heeft men geene bijzondere ophelderingen hierbij te voegen, blijkende het daaruit, dat Suriname in zijne eigen behoeften voorziet.

De staat n°. 2 wijst voor Curaçao en onderhoorigheden eene tekort-komst aan van . . . . . . . . . . . . . . . f 246,489,18½.

Volgens den staat n°. 3, zullen de uitgaven van St. Eustatius de inkomsten te boven gaan met . . . . . . . . » 11,489,00.

Terwijl, blijkens den staat n°. 4, St. Martin almede eene tekort komst aanwijst van. . . . . . . . . . . . » 4.445.42.

te zamen f 262,423.60½.

De gouverneur-generaal der west-indische bezittingen, onder wiens gezag die verschillende eilanden gesteld zijn, en aan wiens revisie de door de respective locale koloniale besturen opgemaakte begrootingen mitsdien onderworpen zijn geweest, heeft in het algemeen de aanmerking gemaakt, dat de inkomsten te laag, de uitgaven daarentegen te hoog waren geraamd geworden; weshalve hij oordeelde, dat eene subsidie van f 170,000, voor Curaçao en onderhoorige eilanden, en van f 15.000, voor de eilanden St. Eustatius en St. Martin, of te zamen f 185,000, voldoende zou zijn.

Op grond van dit een en ander en van de ondervinding van vroegere jaren, is door den Koning bepaald geworden, dat voor het jaar 1840 aan de west indische eilanden eene subsidie zal worden verstrekt van f 190,000, betaalbaar uit de oost-indische geldmiddelen.

's Gravenhage,
den 20 October 1840.

*De minister van Marine en koloniën*,
(*Get.*) J. C. BAUD.

RAMING *der inkomsten en uitgaven van de Kolonie Suriname voor het dienstjaar* 1840, *geëxtraheerd uit de gedetailleerde raming van den gouverneur-generaal der Nederlandsche west-indische bezittingen*, *door den secretaris-generaal bij het departement van marine en koloniën.*

INKOMSTEN.

Achterstallige belastingen f 25,000; hoofdgelden f 260,000; Quota van suiker plantaadjen en houtgronden f 30,000; landtaksen of akkergelden f 10,000; erfpachten f 700; huurwaarde van huizen f 18,000, bruggen- en wegengelden f 600; plaisier- paarden- en rijtuigen-gelden f 1,000; patentregt van diversen f 20,000; en van administrateurs f 15,000; te zamen f 35,000.

Het zegelregt f 120,000; inkomende en uitgaande regten f 250,000; lastgeld der schepen f 45,000; baak-, los- en steigergeld f 3,500; accijns van dranken f 30,000; vendu-regten f 35,000; transportregten f 30,000; collaterale successie- en overgangsregten f 20 000; waag- en rooigelden f 7 000, diverse inkomsten f 8,000; inkomsten van 's rijks koloniale domeinen f 96 000; begrafenis- of kerkhofsregten f 3,000. De inkomsten bedragen alzoo f 1,027,800.

UITGAVEN.

Kosten van het algemeen bestuur f 82,000; het departement van policie en justitie f 96,900; het departement van financiën f 105,800; het departement der onbeheerde boedels en weezen f 18,400; kosten van de eeredienst en het lager onderwijs f 38,760; plaatselijke en huishoudelijke kosten f 20,600; kosten der bevredigde boschnegers en vrije Indianen f 9,900; kosten van 's Lands gebouwen en eigendommen f 131,000; kosten van de geneeskundige dienst f 46,000; militaire kosten f 364,940; kosten der genie, fortificatiën en verdere middelen van defensie f 84,900; diverse kosten en onvoorziene uitgaven f 27,900. De uitgaven bedragen f 1,027,100.

BEGROOTINGS STAAT *der Inkomsten en Uitgaven van de kolonie* Curaçao, Bonaire *en* Aruba, *over het jaar* 1840. *Opgemaakt te* Curaçao, *den* 23 *Augustus* 1839, *door den kolonialen ontvanger*, *waarnemende het ambt van administrateur van financiën.*

INKOMSTEN.

Belastingen op eigendommen en bezittingen f 54,000; op het personeel en mobilair f 7,500; zegelregt f 8,500.

Inkomende en uitgaande regten, als: een derde der loodsgelden f 300; haven en veiligheids-regt f 5,000; belasting op den uitvoer van slaven f 500, te zamen f 5,800.

Patent-regten: het 1 pCt. patent-regt van den omslag der ingevoerde koopmansgoederen en andere goederen f 12,000; op drankwinkels f 2,400; op veer- en vrachtponten f 600; op snuif-fabrijken en winkels f 384, te zamen f 15,384.

Vendu regten: belasting op de venduën in het algemeen f 4,000; op den verkoop van vaste goederen en slaven bij publieke opveiling f 1,000, te zamen f 5.000.

Belasting op de loterijen f 50; verkoop van vreemde vaartuigen f 250; last- of tonnegeld van vaartuigen, in de kolonie te huis behoorende, f 1,800; grondlasten of geusurpeerde gronden f 137; contributie tot instandhouding der schutterij f 5,500; belasting op de erfvolging of collaterale successie f 200; leges, meetloon van vaartuigen, boeten, briefporten en verkochte haven-reglementen f 500; belasting op den verkoop en aliënatie van slaven f 2,000; belasting op het slagten van vreemd hoornvee f 20; de vijftigste penning f 2.000; de veertigste penning f 2,000; inkomsten van hijpotheken f 1,106.70; huur van een landhuis aan de overzijde f 150; vuur- en bakengeld f 800; opbrengst van vergunde zoutpannen f 150; agio's van verkochte wissels f 3,000; inkomsten van Bonaire f 36.000; inkomsten van Aruba f 4,000. Deze inkomsten bedragen te zamen f 155,847.70.

UITGAVEN.

Kosten van het algemeen bestuur f 17,670; het departement van p licie en justitie f 20,613; het departement van financiën f 37,432.82; kosten van de eeredienst en het lager onderwijs f 19.711.76; plaatselijke en huishoudelijke kosten f 11,350; kosten van 's lands gebouwen en eigendommen f 13,300; kosten van de geneeskundige dienst f 16,772; militaire, kosten f 219,423.63½; kosten der genie, fortificatiën en middelen van defensie f 9,744; kosten ter bevordering van inlandsche nijverheid f 4,330; het eiland Bonaire f 26,971.67; het eiland Aruba f 5,018. Deze uitgaven bedragen te zamen f 402,336.88½.

Er is alzoo een meerder bedrag van lasten ter somma van f 246,489.18½.

BEGROOTINGS-STAAT *van* St. Eustatius, *voor het jaar* 1840, *geëxtraheerd uit de gedetailleerde raming*, *door den secretaris-generaal bij het departement van marine en koloniën.*

INKOMSTEN.

Achterstallige belastingen, voor zoo verre die invorderbaar worden geacht, f 2,500; hoofdgelden f 2,400; belasting op de producten van suiker-plantagiën f 700; idem op het vee f 250; idem op de huishuren f 450; idem op hypotheken en notariële obligatiën f 1,700; idem op den verkoop van slaven f 100; idem op den uitvoer f 75; patentregt f 800; zegelregt f 1,000; venduregten f 200; de 50ste penning f 200; de 40ste penning f 150; regt op de collaterale successie f 500; vrijbrieven f 150; zeebrieven f 10; grondhuren f 630; leges f 400; contributie voor de schutterij f 1,000. Deze inkomsten bedragen te zamen f 13,215.

UITGAVEN.

Kosten van het algemeen bestuur f 8,844, kosten van policie, civiele en criminele justitie f 1,332; het departement van financiën f 4,072; kosten van de geneeskundige dienst f 1,030; militaire kosten f 7,326; 's lands gebouwen en eigendommen f 1,000; kosten der schutterij f 1,100. Deze uitgaven bedragen te zamen f 24,704.

De uitgaven zullen alzoo f 11,489 — meer bedragen dan de inkomsten.

BEGROOTINGS-STAAT, *van* St. Martin, *voor het jaar* 1840, *geëxtraheerd uit de gedetailleerde raming*, *door den secretaris-generaal bij het departement van marine en koloniën.*

INKOMSTEN.

Achterstallige inkomsten f 1.573.84; hoofdgelden f 2,500; het zegelregt f 937.99; inkomende, uitgaande regten en vlaggegelden: *a.* 5 pCt. inkomende regten f 4,053.02; *b.* 4½ pCt. uitgaande dito, enz. f 6,212.07; *c.* uitvoer van slaven f 379.50, te zamen f 10,644.59.

Admissie-ceelen tot den verkoop van sterke dranken f 71.86; één pCt. op hypotheken ten voordeele van vreemden en non-residenten f 40.86; vendu-regten 5 pCt. op publieke verkoopingen f 921.34; belasting op den verkoop van slaven f 105.41; de vijftigste penning f 377.58; de veertigste penning f 332.33; leges: vrijbrieven f 95.83; leges van de diverse kantoren f 170.65; collaterale successie f 75.49; lastgelden (het tonnegeld der vaartuigen) f 8.32. Deze inkomsten bedragen te zamen f 17,856.09.

UITGAVEN.

Kosten van het algemeen bestuur f 7.185; kosten van policie, civiele en criminele justitie f 1.456; het departement van financiën f 5.234.80; kosten van de geneeskundige dienst f 1,084; militaire kosten f 6,941.71; lands gebouwen en eigendommen f 400. Deze uitgaven bedragen te zamen f 22.301.51.

Zoodat de uitgaven f 4,445.42 méér bedragen dan de inkomsten.

*De TOELICHTENDE NOTA betrekkelijk den sub* l*a*. C *overgelegden Staat luidt als volgt:*

De bedoelde staat behelst eene opgave der inkomsten en uitgaven van de nederlandsche bezittingen ter kuste van Guinea.

Gelijk daarbij aangetoond wordt, hebben de gezegde bezittingen geene andere inkomsten, dan die der recognitie kas, die zeer wisselvallig en uiterst gering zijn.

De uitgaven, op dien staat aangewezen, zijn, met uitzondering van den post voor pensioenen, de vaste aan het civiel en militair beheer dier bezittingen verbonden kosten.

Tot bestrijding van het te kort, hetwelk deze staat aanwijst, dient eene bijdrage uit de oost-indische geldmiddelen.

'sGravenhage, den 20 October 1840. *De minister van marine en koloniën,* (*get.*) J. C. BAUD.

INKOMSTEN EN UITGAVEN *der nederlandsche bezittingen ter* Kuste van Guinea, *over het jaar* 1840, *uit de bij het departement van marine en koloniën berustende bescheiden opgemaakt.*

INKOMSTEN.

Recognitie kas *f* 700.

UITGAVEN.

Bezoldigingen der civiele ambtenaren *f* 25.600; idem van den regter in het gemengd geregtshof te Sierra Leone *f* 6,000; kosten der gewone militaire bezetting *f* 12.240; kostgelden *f* 5,020; huishoudelijke uitgaven *f* 5,620; kosten op de uitzending van ambtenaren *f* 1,500; pensioen van den oud-commandeur ter kuste C. E. Lans *f* 1,000; idem van den oud-gouverneur H. Bosch *f* 1,200; en idem van den assistent ter kuste C. Ruhle *f* 500; te zamen *f* 2,700.

Onderscheidene kleine uitgaven, uit de recognitie-kas bestreden wordende, *f* 700. Deze uitgaven bedragen te zamen *f* 59,380. De uitgaven zijn alzoo *f* 58,680 grooter dan de inkomsten.

Alle de bovenstaande nota's en staten zijn aan den heer president van de tweede kamer der staten generaal, door Z. Exc. den minister van marine en koloniën gezonden bij den navolgenden brief:

'S GRAVENHAGE, 20 October 1840.

In voldoening aan het bepaalde bij de tweede alinea van art. 59 der grondwet, heb ik de eer U Hoog Edel Gestrenge hiernevens te doen toekomen:

*A.* De staten betreffende de ontvangsten en uitgaven van nederlandsch indië, voor het jaar 1840, met eene toelichtende nota;

*B.* De staten van inkomsten en uitgaven der nederlandsche west-indische bezittingen, voor het jaar 1840, almede met eene toelichtende nota;

*C.* Eenen staat der ontvangsten en uitgaven der nederlandsche bezittingen ter kust van Guinea voor het jaar 1840, met de daarbij behoorende toelichtende nota.

*De minister van marine en koloniën,*
(*Get*) J. C. BAUD.

## Kunsten en Wetenschappen.

### DE BOMMELSCHE KUNSTSCHILDER *JOHANNES VORSTERMANS.*

Verbeelding, gevoel, genie, en wat men al verder onder de hoofdbestanddeelen van eenen kunstenaar begrijpt, geeft niet altijd een' bruikbaren maatstaf aan de hand ten opzigte van zijn karakter of gezond verstand. Men bespeurt somtijds, — al moet men het dan ook onder de zeldzaamheden tellen, — dat een vindingrijk, kundig en schrander kunstenaar, in zijne denkwijze omtrent niet tot zijn vak behoorende zaken, en in zijne zich daaraan verbindende handelingen, blijk geeft van eene verbazende bekrompenheid van geest, en volslagen onteridheid van wat men gewoonlijk gezond verstand noemt. Een voorbeeld daarvan zag men in den geestigen en in zijne kunstwerken zoo oordeelkundigen plaatetser Jan Luiken.

De levensgeschiedenissen der kunstenaars bieden eene menigte andere voorbeelden aan, die, ofschoon van geheel anderen aard, nogtans bewijzen, dat mannen van onbetwistbare kunstverdienste tot wezenlijk onverklaarbare en kinderachtige zotheden vervallen kunnen. Een staaltje daarvan biedt ons het levensgedrag aan van den kunstschilder Johannes Vorstermans.

Omtrent het jaar 1640 werd hij geboren te Bommel. Zijn vader, die een goed portret schilderen kon, was gehuwd met de weduwe van een' bommelschen burgemeester, en gaf zijnen zoon eene goede opvoeding, hem tevens opleidende tot kunstschilder, aanvankelijk door zijne eigen lessen, en naderhand door het hem verschafte onderwijs van Herman Saftleven, die toen te Utrecht woonde. De zoon beantwoordde volkomen aan den wensch zijner ouders, en had in het schilderen van land- en riviergezigten met de vereischte stoffaadje inderdaad genoegzame bekwaamheid verkregen, om van de vruchten van zijn penseel op een' fatsoenlijken voet te kunnen leven, indien hij niet door eene bespottelijke ijdelheid zijn talent naderhand verwaarloosd en zijne fortuin verschopt had.

Die ijdelheid bestond niet daarin, dat hij zich te veel op zijn talent liet voorstaan, en met een medelijdend oog nederzag op zijne kunstbroederen, die hij verre in bekwaamheid waande te overtreffen; maar integendeel in de geringschatting van het edel kunstvak, dat hij beoefende, in die mate zelfs, dat hij zich schaamde, om uit het verkoopen van zijne schilderijen eenig voordeel te trekken....

En waarom?

Omdat zijne moeder de weduwe geweest was van een' burgemeester van Bommel! Hij was — de onnoozele — naar zijne meening, een man van afkomst, van rang, die zich vernederen zou, wanneer hij, gelijk anderen, zich van zijne kunst als bestaanmiddel bediende. Het zal geenszins bevreemden, dat een man, aan zulk eene droevige verstandsverbijstering ziek, tot allerlei dwaze stappen kwam, en het burgerlijk vermogen, dat hij van zijne ouders geërfd had, prijs gaf aan het bevredigen van zijne eerzucht, om de rol van een' rijken edelman te spelen.

Tot zijne uitspanning, zoo als het heette, begaf hij zich op reis naar Frankrijk, nam den titel aan van Baron, en begreep dien rang te moeten staven, door zich overal te doen volgen door eenen lakkei, dien hij in een gegallonneerd pak gestoken had. De gewaande baron, wien het geenszins aan welgemanierdheid haperde, werd, waar hij kwam, met onderscheiding ontvangen en op zijne wenken met fransche hoffelijkheid bediend. Monsieur le baron hollandais was van zijne zijde onbekrompen in zijne verteringen en fooijen. Intusschen droop de eene greep dukaten en gouden rijders na de andere hem door de vingers, en de ruimte, die dagelijks grooter werd in zijn geldkoffertje, begon eindelijk hem te doen inzien, dat hij, op denzelfden ruimen voet voortreizende, heel spoedig doodarm te Bommel terug keeren zou; want monsieur le baron had van den hoogen boom af geleefd. Met hetgeen hem overbleef van de ouderlijke erfenis, — en het was niet véél meer, — keerde hij naar zijne geboorteplaats terug, na zich van zijnen kostbaren titel en zijnen niet minder kostbaren lakkei ontdaan te hebben. Hij nam zijn' intrek bij zijne zuster, die ook niet vrij van hooghartigheid was. Verwelkomd en feestvierend ontvangen door de aanzienlijkste van Bommel's ingezetenen, verkeerde hij sedert onder dezelve als een bemiddeld rentenier. Het voeren van dezen staat verslond het overschot van zijn erfdeel, — Vorstermans werd arm.

Zoó veel vooruitzigt had hij intusschen in zijne van dag tot dag verergerende omstandigheden gehad, dat hij het palet weder opgevat en eenig kunstwerk vervaardigd had. Dit was geen geheim gebleven voor zijne stadgenooten, maar om deze te overtuigen, dat hij louter tot uitspanning de kunst beoefende, gaf hij dezen en genen schilderstukjes tot geschenk; maar deed heimelijk in Amsterdam en in andere groote steden kunstwerken van hem te gelde maken; hetwelk hem voor eenigen tijd de gelegenheid verschafte om op den gewonen voet te blijven leven.

De oorlog met Frankrijk had in 1672 den nadeeligsten invloed op het vertier van kunstwerken. Vorstermans deelde in den druk diens onzaligen tijds. Hij verhuisde naar Nijmegen, alwaar eene andere zuster van hem woonachtig was. Toen deze stad door de Franschen bezet werd, geraakte hij in omgang met den marquis de Bethune, die zich van zijne kunstkennis bediende, bij het aankoopen van schilderstukken van de geachtste hollandsche meesters. De marquis toonde zich bereid den kunstschilder op eenen bestendigen voet aan zich te verbinden en hem alzoo in zijn gevolg mede te nemen naar Frankrijk; maar hoe zou een man als Vorstermans hebben kunnen besluiten in eene afhankelijke betrekking, — misschien slechts van kamerdienaar of hofmeester! — in een land terug te keeren, hetwelk hij vroeger als een groot heer doorreisd had, en waar men nog zulke aangename herinneringen had van zijne dukaten en gouden rijders? Dit voorstel kon derhalve geen oogenblik in overweging genomen worden.

Toen het gebrek evenwel erger begon te nijpen, werd hij door den nood gedrongen, zijne toevlugt te nemen tot het penseel, en hetzelve ter dienste te stellen van wie er werk van begeerde, — *maar* — te Londen, werwaarts hij met zijne schildergereedschappen heen getrokken was. Zijn talent aldaar bekend wordende, ontbrak het hem geenszins aan werk. Zelfs koning Karel II vond behagen in de proeven, die hij van hem gezien had, en bestelde hem een schoorsteenstuk, waarop hij een zijner lusthuizen verlangde afgebeeld te zien. De schilder kweet zich naar 's vorsten genoegen van deze taak; doch bepaalde den prijs op *f* 2,000, dien Z. M. buitensporig rekende en ongezind was te betalen. Dit voorval bragt onzen Bommelaar in treurige verlegenheid. Hij was te Londen aangekomen met eene ledige beurs; doch had door zijn fatsoenlijk voorkomen en nette kleeding, zich vertrouwen gewonnen in een goed logement. Vast berekenende, dat hij zijne te maken vertering gemakkelijk zou kunnen goedmaken uit den verkoop zijner kunstwerken, vooral aan den koning, had hij *en baron* geleefd, en was in zijn logement reeds *f* 900 schuldig geworden. De kasteleines had nu en dan al eens bij hem aangeklopt om voldoening, en zich bestendig laten paaijen door zijne ingebeelde pretentie op de kroon van Engeland. Maar eindelijk begon haar dit oude deuntje derwijze te vervelen, dat zij haren debiteur in beslag nam, en den *Ci devant baron* achter de traliën liet zetten. Gelukkig kwamen de kunstschilders te Londen ter zijner hulp, en troffen een accoord met de kasteleines, die hem zijne vrijheid terug gaf. Eenigen tijd daarna werd hij, om antiquiteiten af te teekenen, door eenen engelschen ambassadeur aan het hof der Porte in dienst genomen; doch deze gezant kwam onderweg te sterven; en waar Vorstermans sedert beland is, vindt men niet geboekt.

Wij achten deze gelegenheid niet ongeschikt, om onze lezers opmerkzaam te maken op de levenschets van dezen schilder, door J. B. Descamps gegeven in zijn werk, getiteld: *La vie des peintres Flamands, Allemands et Hollandais.* Die schrijver toont zijn geheel werk door een groot liefhebber van de *hyperbole* te zijn, door in bijna alle zijne artikelen de goeden te vergoden, de niet goeden te verduivelen, — van de verstandigen, Salomons en van de onverstandigen, krankzinnigen te maken. Van Vorstermans sprekende, die, zoo als wij boven zeiden, op zijne parijsche reis door éénen lakkei gevolgd werd, zegt hij: *Il passa en France avec le titre de baron, des habits très riches et un* GRAND NOMBRE *de domestiques!* I.

BRAND-ESCHAUZIER. *Encyclopedische Atlas.* Elfde Aflevering.

Met een gemengd gevoel van weemoed en verlegenheid vatten wij de pen op, om verslag te geven van de elfde aflevering des zoo belangrijken werks van den verdienstelijken Brand-Eschauzier. Die aflevering toch behandelt « de Nederlandsche Oost Indiën, in de zeventiende en achttiende eeuwen, » geeft daarvan op het linkerblad eene geschiedkundige kaart, en op het regterblad eene beschrijving. — Juist omdat deze aflevering de nederlandsche bezittingen in Azië behandelt, hebben wij zoo lang geaarzeld om een verslag te geven, dewijl het ons met weemoed vervult, dat er zoo weinig als zamenhangende geschiedenis in deze eeuw is geleverd, en dat onze bekwame schrijver bij zijn' arbeid weinig of niets voorhanden heeft gevonden, om zijn werk te zamen te stellen. Moet het ons niet met weemoed, met diepen weemoed vervullen, dat er geene goede kaart in Nederland bestaat, waarop met juistheid de voormalige en tegenwoordige bezittingen en factorijen van Nederland zijn aangewezen? Uit dien hoofde is de heer Brand-Eschauzier ook bij de zamenstelling zijner kaart aan zijne eigen krachten overgelaten geweest. Moeten wij ons onder zoodanige voor den schrijver ongunstige omstandigheden niet in verlegenheid bevinden bij de beoordeeling van den onderhavigen arbeid? Behooren wij niet steeds voor oogen te houden, dat het eene voortdurende gezette studie vordert, om op eene geschiedkundige kaart met juistheid aan te geven, in welke plaatsen op het vasteland van Azië of op de eilanden, hetzij in de 17de of in de 18de eeuw, onze oost-indische maatschappij « het regt van souvereiniteit heeft uitgeoefend, » en waar door haar slechts « eene factorij was opgerigt? » Wij moeten onzen schrijver dank zeggen, dat hij *getracht* heeft het eene en het andere op te geven, doch terwijl wij het gebrekkige te dezen vermeenen niet te mogen verzwijgen, moeten wij nogtans aan het verdienstelijke zijner pogingen allezins hulde doen. Dankbaar moeten wij erkennen de zorg aan het malabaarsche schiereiland, (hier met de Duitschers *Voor-Indië* genoemd) en aan Bengalen te koste gelegd, hoezeer het ons welligt bevreemdt, *Chinsura*, bij de oost-indische compagnie bij voorkeur *Hougly* genoemd, alhier *Schinschoera* te zien gespeld. Ook aan het eiland Ceylon is door onzen schrijver veel zorg besteed; doch wij missen die zorg bij het eiland Sumatra en het maleische schiereiland. Wat het laatste aangaat: te Patami, Johor en Perah of Perak zijn factorijen geweest; over de eilanden Dingding, aan den mond der rivier van Perah, en over Salangore, heeft de oost-indische maatschappij souvereiniteits-regt uitgeoefend. Op Sumatra zijn ter westkust de meeste opgegeven plaatsen verkeerdelijk voorzien met het teeken van factorij, ofschoon dat van souvereiniteit aldaar te pas kwam. Doch, zoo als bereids is gezegd, hieromtrent en omtrent dergelijke misstellingen mogen wij den schrijver niet hard vallen. De eilanden ten oosten van Java zouden anders mede stoffe tot aanmerkingen opleveren.

Wij vinden echter op de geschiedkundige kaart ook aardrijkskundige misstellingen. Deze hebben ons in den arbeid van den heer Brand-Eschauzier evenzeer leed gedaan als verwonderd. — De beide op Sumatra's noordwestkust gelegen plaatsen Baros en Sinkel, waarvan tegenwoordig meermalen in de dagbladen gesproken is, zijn geheel verkeerd geplaatst. Baros is hier verkeerdelijk neêrgelegd ten noorden van Sinkel, en wel twee graden te noordelijk. Nabij de zuidkust van Celebes worden de Saleyer eilanden gemist, zoo als op de noordkust het gebied van Menado is vergeten. — De beide laatste fouten zijn van geringe beteekenis; doch eene grove fout kan men het noemen, dat op het eiland Formosa, of Tayowan, het fort Zelandia op de oostkust is geplaatst. Die oostkust wordt door onbeschaafde volken bewoond; doch het zou ook overigens weinig bewijzen voor de bekwaamheid onzer voorvaderen, wanneer zij, bij het bezit nemen van Formosa, — waarbij men inzonderheid den handel met China op het oog had, — de voornaamste vesting op de oostkust hadden aangelegd. — Het is jammer, dat de geschiedkundige kaart, waarvan de uitvoering zeer zuiver is, door dergelijke gebreken ontsierd wordt.

Gaan wij over tot het regterblad, waar wij de volgende afdeelingen vinden:

Betrekkingen tot Arabië en Perzië.
Ceylon.
Voor-Indië of Hindostan.
Achter Indië.
Betrekkingen met noord-oostelijk Azië.

Uit deze opnoeming blijkt, dat wij in volgende afleveringen nog meer te wachten hebben over onze oost-indische bezittingen, doch uit het opschrift van het onderhavige blad schijnt het, dat de schrijver de *voormalige* bezittingen van Nederland in Azië in de tegenwoordige elfde aflevering heeft willen afhandelen. Daarom ook vinden wij ongetwijfeld, onder het hoofd *Achter-Indië*, ten slotte:

« *Het vaste land van Indië, door de Nederlanders verlaten.* De menigvuldige botsingen tusschen het nederlandsch en britsch regtsgebied, door de nabuurschap hunner bezittingen veroorzaakt, gaf aanleiding tot menigvuldige klagten. Een tractaat, op den 17 Maart 1824 tusschen de beide gouvernementen gesloten, maakte daaraan een einde. Hetzelve bepaalde, dat alle de bezittingen op het vasteland van Indië, waaronder Malacca ook behoorde, aan Engeland zouden worden afgestaan, terwijl Nederland het uitsluitend bezit van Sumatra en eenige andere nabijgelegen eilanden zou verkrijgen. Van dat oogenblik af bepaalden zich Nederlands oost-indische bezittingen tot den indischen Archipel. » — De botsingen, waarvan gesproken wordt, werden veroorzaakt door den naijver der engelsche ambtenaren, en door hunnen onwil om de bestaande overeenkomsten na te leven; — hetgeen destijds volmondig door het britsch gouvernement erkend is.

Dewijl de schrijver twee van de zes kolommen aan Ceylon toewijdt, zullen wij de opschriften der onderdeelen hier laten volgen.

Eerste betrekkingen. — Veroveringen. — Algeheele verdrijving der Portugezen. — Aanslag der Franschen (hier wordt bedoeld die onder La Haye en Caron, welke gelijktijdig met den inval in Nederland, in 1672, zou hebben plaats gehad, doch door de kloekmoedigheid van van Goens verhinderd en te schande gemaakt werd). — Willekeur der ambtenaren. (Dewijl hier het schandelijk gedrag van Vuijst en Versluip in geenen deele verbloemd wordt, zou de schrijver, onzes oordeels, slechts billijk geweest zijn, met de heldhaftigheid der Nederlanders, zoo bij de vermeestering van Ceylon, als elders, wat meer te doen uitkomen.) — Oorlog van 1760. Candy veroverd. — Ontzenuwing. Oorlog in 1780. — Verlies en afstand der bezitting.

Bij het slot van dit laatste, moeten wij een oogenblik stilstaan. Het luidt: « Besluiten wij dit verhaal met de vermelding, dat, enz., deze onschatbare bezitting door de Engelschen opgeëischt, door den lafhartigen Angelbeck overgegeven, en bij den vrede van Amiëns, in 1802, aan Neêrlands onvermoeide mededingster, aan Groot-Brittanje, voor altoos afgestaan werd! » Onschatbaar mag het bezit van Ceylon ontwijfelbaar genoemd worden, voor [illegible] en uit dien hoofde werd dit eiland door de Engelschen behouden. Wij blijven bij de overgave van Ceylon stilstaan, omdat regtvaardigheid boven alles pligt is. Nu ligt de eigenlijke waarde van Ceylon minder in de kaneelbosschen, wel in de baai van Trinkenomale, eene nieuwe en veilige haven, eenige voor de geheele golf van Bengalen, gedurende den kwaden moesson. De verdediger van Trinkenomale was niet de gouverneur van Angelbeck, maar de majoor Fornbauer; en hoezeer officieren, destijds op Ceylon, Fornbauer eene gunstige getuigenis afleggen, en zeggen, dat hij bij de overgave van het zoo gewigtige Trinkenomale aan de Engelschen, slechts voor de overmagt zwichtte, zoo luiden evenwel de engelsche berigten niet gunstig omtrent die verdediging. Daarenboven heeft men steeds het fort of kasteel Oostenburg, de sleutel der baai van Trinkenomale, voor onneembaar gehouden. Het is waar, overigens, dat van Angelbeck de hoofdplaats Kolombo en daarmede het geheele eiland aan de Engelschen heeft overgegeven, doch Trinkenomale was reeds gevallen, en deze omstandigheid behoort in geenen deele uit het oog te worden verloren. Het ware geheel iets anders, wanneer Trinkenomale eerst aan de Engelschen was overgegaan *ten gevolge van* een verdrag door den gouverneur van Angelbeck met de Engelschen gesloten, doch dit niet zijnde, kan hij daarvoor niet worden verantwoordelijk gesteld. D. van Hoogendorp, de eerste, zoo wij ons niet vergissen, en tevens de voornaamste beschuldiger van Van Angelbeck, is blijkbaar partijdig in zijne oordeelvelling omtrent de overgave van Ceylon door Van Angelbeck, en zijn gevoelen schijnt, hoewel met eenige verzachting, algemeen te zijn aangenomen. Groote bekwaamheid ontzegt niemand aan van Angelbeck; hij ware anders nimmer tot den rang van gouverneur van Malabar en van Ceylon opgeklommen; ook is het in onze oogen tot heden onbewezen, of, volgens D. van Hoogendorp en anderen, de gouverneur van Angelbeck, om zijne schatten te redden, schandelijk de hem toevertrouwde bezitting aan de Engelschen hebbe overgegeven, dan wel of, *volgens* het gevoelen der Engelschen, het verraad zijner officieren hem tot die overgave gedwongen hebbe.

Uit het een en ander, door ons te dezen bijgebragt, blijkt, hoe moeijelijk de taak was, welke de heer Brand-Eschauzier in de elfde aflevering zich had voorgesteld, en, hoe, derhalve, de aangewezen gebreken door die moeijelijkheid in alle opzigten te verontschuldigen zijn. Tot heden is het in waarheid geene gemakkelijke taak, over de lotgevallen der Nederlanders in Indië, gedurende de 18de eeuw, een geschiedkundig overzigt te leveren, dat tevens volledig en naauwkeurig is.

## SCHEEPVAART EN HANDEL.

### Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het nieuw gek. tweed. barkschip *Decima*, Kapt. K. Bolhuis, van Amsterdam. Adres bij Floris der Kinderen.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip *Christina Agatha*, Kapt. G. Fabius, van Amsterdam. Adres bij Jan Daniels en Zonen en Arbman.

Naar SURINAME, het nieuw gekop. barkschip *de Harmonie*, Kapt. Jansen, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gekop. tweed. barkschip *Clasina Adriana*, Kapt. S. Nielsen, van Amst. Adres bij Hoyman en Schuurman, en E. Windhouwer.

Naar SURINAME, het nieuw gebouwd gezinkt schooner kofschip *Koning Willem*, Kapt. L. H. Singer, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gezinkt driemast galjootschip *Paramaribo*, Kapt. J. C. Töpper, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gek. tweed. brikschip *Triton*, Kapt. J. J. Kip, van Koog aan de Zaan. Sluit 20 Nov. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar SURINAME, het gek. tweed. barkschip *Dina Maria*, Kapt. H. Wriborg, van Amst. Sluit 12 Nov. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gekop. driemast galjootschip *West-Indiën*, Kapt. J. J. Boon, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar NEW-YORK, het gekoperd tweedeks fregatschip *Angelique*, Kapt. N. R. Brewer, van New-York. Sluit 14 Nov. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar TRIEST, het nieuw gebouwd Zweedsch schoonerschip *Na...*, Kapt. J. W. Schröder. Adres bij van den Bey en Comp., en Nobel en Holtzapffel.

Naar TRIEST, het Ned. schoonerschip *de Eensgezindheid*, Kapt. G. Jaski. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar TRIEST, het Nederl. kofschip *Daniel Marius*, Kapt. W. J. Boer Brouwer. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar TRIEST, het Nederlandsch schooner kofschip *Marianne*, Kapt. Z. J. Prins. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar TRIEST, het Nederl. kofschip *Cornelia*, Kapt. G. L. Swart. Adres bij de Vries en Comp., en H. A. Hespe.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederl. kofschip *de Tweelingen Dina en Wilco*, Kapt. H. F. Klein. Vertr. 10 Nov. Adres bij C. J. de Groot en Zoon, en J. de Rooy.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederl. kofschip *Hoop en Fortuin*, Kapt. E. A. Niehoff. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederl. schooner kofschip *de Amstel*, Kapt. J. Hakker. Adres bij Nobel en Holtzapffel en van den Bey en Co.

Naar LISSABON, het Nederl. kofschip *Anna Maria*, Kapt. K. Hoek. Adres bij Jan Daniels en Zonen en Arbman, en Coopman en de Witt Lenaertz.

Naar BAYONNE, het Ned. kofschip *de Eendragt*, Kapt. H. G. Bang. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar HAVRE de GRACE, het Nederl. schooner kofschip *Arentina Jacoba*, Kapt. H. O. van Wijk. Vertr. 18 Nov. Adres bij Hendrik Bruijn.

Naar LIVERPOOL, het Nederl. kofschip *Ariadne*, Kapt. H. P. Hinwinkel Muntendam. Adres bij Jan Corver en C°.

Naar STETTIN, het galjasschip *Zufriedenheit*, Kapt. C. Dubel, van Anclam. Adres bij Floris der Kinderen.

Naar STETTIN (door de Sond), het Pruissisch galjasschip *Auguste Caroline*, Kapt. W. Burstel. Adres bij F. der Kinderen.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch schoonerschip *Nicoline en Caroline*, Kapt. C. G. Hansen, van Kopenhagen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch jagtschip *Haabet*, Kapt. S. Johnsen. Adres bij da Costa en Bueno.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch jagtschip *Hanne og Marie*, Kapt. P. C. Kruse. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar DRAMMEN, CHRISTIANIA en omliggende plaatsen, het schoonerschip *Söeblomsten*, Kapt. A. Smith. Adres bij J. W. Boekhout.

## Advertentiën.




TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR,

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.